

Rhaglen Gyflawn

Tuag at Ragoriaeth
Towards Excellence

CYNGOR SIR
YNYS MÔN
ISLE OF ANGLESEY
COUNTY COUNCIL

CONWY
CYNGOR BWADESTRIF SIROL
COUNTY BOROUGH COUNCIL

CYNGOR
Sir Ddinbych
Denbighshire
COUNTY COUNCIL

wrexham
COUNTY BOROUGH COUNCIL
CYNGOR BWADESTRIF SIROL
wrexham

Cyfarfod

CYD-BWYLLGOR GWE

Dyddiad ac Amser

2.00 y.h., DYDD MERCHER, 6ED GORFFENNAF, 2016

Lleoliad

Swyddfeydd GwE, Bryn Eirias, Ffordd Abergele, Bae Colwyn, LL29 8BY

Pwynt Cyswllt

Eirian Roberts

01286 679018

eirianroberts3@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd 30/6/16)

CYD-BWYLLGOR GWE

Aelodau a phleidlais

Y Cynghorwyr

Cynghorydd Kenneth P. Hughes	Cyngor Sir Ynys Môn
Cynghorydd Gareth Thomas	Cyngor Gwynedd
Cynghorydd Wyn Ellis Jones	Cyngor Bwrdeistref Conwy
Cynghorydd Chris Bithell	Cyngor Sir y Fflint
Cynghorydd Eryl Williams	Cyngor Sir Ddinbych
Cynghorydd Michael Williams	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

Aelodau cyfetholedig heb Bleidlais

Rita Price	Esgobaeth Wrecsam
Diane Chisholm	Cynrychiolydd Ysgolion Cynradd
Eithne Hughes	Cynrychiolydd Ysgolion Uwchradd
Jonathan Morgan	Cynrychiolydd Ysgolion Arbennig
Alison Fisher	Cynrychiolydd Llywodraethwr

Swyddogion Heb Bleidlais

Delyth Molyneux	Cyngor Sir Ynys Môn
Arwyn Thomas	Cyngor Gwynedd
Richard E. Owen	Cyngor Bwrdeistref Conwy
Karen Evans	Cyngor Sir Ddinbych
Ian Budd	Cyngor Sir y Fflint
John Davies	Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

Swyddogion yn bresennol

Iwan G. Evans	Awdurdod Lletyol
Dafydd L. Edwards	Awdurdod Lletyol
Geraint Rees	Llywodraeth Cymru
Huw Foster Evans	Rheolwr Gyfarwyddwr GwE
Susan Owen Jones	Rheolwr Busnes a Chyllid GwE
Mohammed Mehmet	Cyngor Sir Ddinbych
Rhys Howard Hughes	Cyfarwyddwr Cynorthwyol
	(Cefnogaeth a Broceru) GwE
Alwyn Jones	Cyfarwyddwr Cynorthwyol (Safonau)
	GwE

Sylwedydd

Gareth Jones	Cadeirydd Bwrdd Ymgynghorol GwE
--------------	---------------------------------

R H A G L E N

1. ETHOL CADEIRYDD

I ethol Cadeirydd ar gyfer 2016 - 2017

2. ETHOL IS GADEIRYDD

I ethol Is Gadeirydd ar gyfer 2016 - 2017

3. YMDDIHEURIADAU

Derbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb.

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Derbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

5. MATERION BRYS

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y Cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

6. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL 4 - 10

(copi'n amgaeedig)

7. ADRODDIAD AR ANSAWDD Y GWASANAETHAU GWELLA YSGOLION A DDARPERIR GAN GONSORTIWM GOGLEDD CYMRU 11 - 14

(copi'n amgaeedig)

8. Y RHWYDWAITH CYLLID AC ADNODDAU 15 - 18

(copi'n amgaeedig)

9. CYFRIFON TERFYNOL AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN AR 31 MAWRTH, 2016 19 - 57

(copi'n amgaeedig)

10. DATGANIAD LLYWODRAETHU 58 - 66

(copi'n amgaeedig)

11. COFRESTR RISG 67 - 71

(copi'n amgaeedig)

12. CALENDR CYFARFODYDD 2016/17 72 - 73

(copi'n amgaeedig)

CYD-BWYLLGOR GwE 24.02.16

Yn bresennol: Y Cyng. Eryl Williams (Cadeirydd)
Y Cyng. Michael Williams (Is-gadeirydd)

Y Cyngorwyr: Chris Bithell, Kenneth P. Hughes, Wyn Ellis Jones a Gareth Thomas.

Aelodau Cyfetholedig heb bleidlais: Eithne Hughes (Cynrychiolydd Ysgolion Uwchradd), Jonathan Morgan (Cynrychiolydd Ysgolion Arbennig)

Swyddogion Heb bleidlais: Ian Budd (Cyfarwyddwr Arweiniol - Cadeirydd y Bwrdd Rheoli (Cyngor Sir y Fflint)), John Davies (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam), Karen Evans (Cyngor Sir Dinbych), Delyth Molyneux (Cyngor Ynys Môn), R. Ellis Owen (Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Conwy) ac Arwyn Thomas (Cyngor Gwynedd).

Hefyd yn Bresennol: Huw Foster Evans (Rheolwr Gyfarwyddwr GwE), Rhys Howard Hughes (Cyfarwyddwr Cynorthwyol (Cefnogaeth a Broceru) GwE), Alwyn Jones (Cyfarwyddwr Cynorthwyol (Safonau) GwE), Susan Owen Jones (Rheolwr Busnes a Chyllid GwE), Geraint Rees (Cynrychiolydd Llywodraeth Cymru), Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid yr Awdurdod Lletyol – Cyngor Gwynbedd), Iwan Evans (Rheolwr Gwasanaeth Cyfreithiol yr Awdurdod Lletyol – Cyngor Gwynedd), a Glynda O'Brien (Swyddog Cefnogi Aelodau'r Awdurdod Lletyol - Cyngor Gwynedd)

Ymddiheuriadau: Diane Chisholm (Cynrychiolydd Ysgolion Cynradd), Delyth Molyneux (Cyngor Ynys Môn)

Estynnwyd croeso arbennig i Mrs Eithne Hughes, Cynrychiolydd Ysgolion Uwchradd, a oedd yn mynychu ei chyfarfod cyntaf o'r Cyd-bwyllgor fel olynydd i Mrs Annwen Morgan sydd bellach yn Ddirprwy i'r Prif Weithredwr yng Nghyngor Ynys Môn.

1. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

2. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 27 Ionawr 2016, fel rhai cywir.

Nododd y Cynghorydd Gareth Thomas (Cyngor Gwynedd) bod mater wedi ei godi yn y cyfarfod diwethaf nad oedd wedi ei gynnwys yn y cofnodion. Fodd bynnag roedd yn dymuno egluro'r sefylla gan nodi mai trefniadau mewnol i Gyngor Gwynedd oedd dan sylw yn ymwneud a hysbysebu am swyddi penodol. Aeth ymlaen i fynegi ei anfodlonrwydd bod Aelod Portffolio Addysg o Sir arall wedi anfon e-bost yn dilyn y cyfarfod ynglyn a'r mater. Roedd y Cynghorydd Thomas o'r farn na ddylai unrhyw aelod o'r Cydbwyllgor fod wedi codi'r mater

ac os oedd unrhyw bryderon y dylid eu cyfeirio'n uniongyrchol i'r man priodol. Hyderai na fyddir yn codi'r mater eto.

Esboniodd y Cynghorydd Michael Williams bod y llythyr anfonwyd yn hunan-egglurhaol gan ddatgan pwysigrwydd i gydweithio ynglyn ag unrhyw faterion sydd yn ymwneud a GwE a'i fod o'r farn bod y mater drafodwyd yn creu goblygiadau i GwE ac yn mynd yn groes i'r Model Cenedlaethol.

Mewn ymateb, esboniodd y Rheolwr Gwasanaeth Cyfreithiol yr Awdurdod Lletyol nad oedd y mater wedi ei gofnodi oherwydd nad oedd wedi ei gynnwys ar Raglen y cyfarfod diwethaf i'w drafod ac nac oedd ychwaith ar raglen y cyfarfod hwn i'w drafod.

3. CYNLLUN BUSNES RHANBARTHOL 2015-18 – ATODIADAU AWDURDOD LLEOL

Cyflwynodd Rheolwr Gyfarwyddwr GwE gynllun busnes a oedd wedi ei drafod gan y Cyd-bwyllgor ar 12 Tachwedd 2015 a oedd yn gosod gweledigaeth tair blynedd, amcanion a blaenoriaethau ar gyfer gwelliant ar draws y rhanbarth. Cyfeiriwyd at yr atodiadau i'r cynllun busnes a oedd yn adlewyrchu y blaenoriaethau lleol a'r atebolrwydd lleol o fewn yr awdurdodau. Cadarnhawyd bod y timau o fewn GwE yn y tri hwb wedi trafod y blaenoriaethau gyda Chyfarwyddwyr Addysg a Phenaethiaid wedi bod yn rhan greiddiol o'u darparu.

Mewn ymateb i ymholiad ynglyn a chysoni trefniadau craffu ar draws y 6 awdurdod, sicrhodd Cadeirydd y Bwrdd Rheoli (Cyngor Sir y Fflint) bod mecanwaith mewn lle i'r Swyddogion Craffu ystyried themau o'r gwahanol awdurdodau a thu hwnt a fydd yn arwain at raglen gyfrannol.

Penderfynwyd: (a) Derbyn a nodi cynnwys yr adroddiad.

(b) Cymeradwyo'r Atodiadau Awdurdod LLeol y Cynllun Busnes yn ddarostyngedig i gywiro Atodiad 6 (yn yr iaith Saesneg) lle cyfeirir at Ynys Mon yn hytrach na Chyngor Wreccsam o dan y golofn "Nodau GwE" cyn eu cyhoeddi'n derfynol.

4. CYLLIDEB GwE 2015-16 – ADOLYGIAD TYMOR YR HYDREF 2015

(a) Cyflwynodd Rheolwr Gyfarwyddwr GwE a Phennaeth Cyllid Cyngor Gwynedd adroddiad yn diweddarau'r Cydbwyllgor ar adolygiad ariannol diweddaraf cyllideb GwE am y flwyddyn gyllidol 2015/16 a oedd yn canolbwyntio ar yr amrywiadau ariannol sylweddol, ynghyd ag Atodiad 1 a oedd yn cynnwys y wybodaeth ariannol gyflawn.

(b) Tywyswyd y Cyd-bwyllgor drwy'r adroddiad gan Bennaeth Cyllid Cyngor Gwynedd gan dynnu sylw at yr amrywiadau ariannol. Nodwyd bod sefyllfa dros y flwyddyn yn eithaf sefydlog a rhagwelir cyfanswm y gronfa ar ddiwedd 2015/16 yn £271,486.

(c) Yn ystod y drafodaeth ddilynol, amlygwyd y prif bwyntiau canlynol:

- Tra'n deall cefndir y gronfa tanwariant, gofynnwyd a oedd cynlluniau i'w wario, o ystyried bod ysgolion yn cael eu beirniadu'n gyson am gadw balansau sylweddol
- Cyfeiriwyd at y grantiau a dderbynir gan Lywodraeth Cymru ac yn benodol Grant Her Ysgolion Cymru gan nodi pwysigrwydd na ddylid creu cyfundrefn anghyfartal ac amrywiaeth ar draws y 4 rhanbarth gan sicrhau bod ysgolion yn cael gwerth am arian
- Gofynnwyd a fyddai'n bosibl i'r dyfodol dderbyn aminelliad o'r swm sy'n ddarbodus i'w gadw o safbwynt y tanwariant

(ch) Mewn ymateb i'r sylwadau uchod esboniwyd:

- Nad oedd £271,486 o danwariant yn swm enfawr oherwydd bod angen elfen o arian wrth gefn ar gyfer sefyllfaoedd all godi, e.e. bod awdurdodau yn gorfod darganfod mwy o doriadau, diswyddo staff, a.y.b.
- Bod balansau o ddim mwy na 5% - 10% wedi cael ei osod yn lleol. Trafodwyd y tanwariant gyda Phrif Weithredwyr ar draws y Gogledd a phenderfynwyd peidio gosod lefelau oherwydd gall y sefyllfa newid ar gyfer y flwyddyn ganlynol
- Cydnabuwyd bod amrywiaethau yn y lefelau grantiau ar draws y 4 consortia ond hyderir y byddai fwy o gydweithio rhyngddynt i'r dyfodol

Penderfynwyd: Derbyn a nodi cynnwys yr adroddiad.

5. CYLLIDEB 2016/17

Cyflwynodd y Rheolwr Gyfarwyddwr GwE a Phennaeth Cyllid Cyngor Gwynedd gyllideb sylfaenol GwE am y flwyddyn 2016/17 gan gynnwys cyfraniadau ariannol yr awdurdodau i'r Cydbwyllgor.

Tywyswyd aelodau'r Cyd-bwyllgor drwy'r gyllideb gan dynnu sylw at leihad o £59,092 yn y dyraniad ariannol gan yr awdurdodau. Nodwyd ymhellach bod GwE yn gorfod dygymod ag effaith ariannol chwyddiant ac arbedion sy'n lleihau gwariant arfaethedig 2016/17 o £131,180 ac y byddir yn cyflwyno adroddiad yn fuan ym mis Mehefin fydd yn adlewyrchu'r ffigwr hwn.

Penderfynwyd: Derbyn a mabwysiadu'r gyllideb sylfaenol ar gyfer 2016/17 fel amlinellir yn yr adroddiad.

6. CYTUNDEB PARTNERIAETH (AWDURDODAU AC YSGOLION)

- (a) Cyflwynodd Rheolwr Gyfarwyddwr GwE, er gwybodaeth, gytundeb Partneriaeth rhwng y chwe awdurdod lleol y gogledd a'u hysgolion gan nodi bwysigrwydd i'r Cydbwyllgor fod yn ymwybodol o'r ddogfen. Diwygiwyd y gytundeb yn 2015 i adlewyrchu'r newidiadau a fu. Nodwyd bod y ddogfen yn egluro nifer o elfennau megis egwyddorion gweithredu, eglurhad o'r broses categorïddio ysgolion sydd yn rhan annatod o'r bartneriaeth rhwng GwE a'r ysgolion. Ychwanegwyd bod y broses categorïddio yn cael ei fireinio yn gyson. Cyfeiriwyd at atodiad 3 i'r gytundeb sef pwerau ymyrraeth sydd mewn lle ar gyfer yr awdurdod lleol fel y cyrff statudol.

(b) Yn ystod y drafodaeth ddilynol, amlygwyd y pwyntiau isod gan Aelodau unigol:

- Bod troednodyn ar dudalen 46 o'r dogfennau yn datgan bod awdurdodau lleol wedi gofyn i GwE ymgymryd a rhai o'r cyfrifoldebau yn ymwneud a hyfforddiant a rol llywodraethwyr – gofynnwyd oni ddylid rhestru'r cyfrifoldebau hyn?
- Bod rhai materion o fewn y gytundeb yn eitha' amlwg ond ar y llaw arall gall peth ansicrwydd godi ynglyn a phwy fyddai'n rhoi cefnogaeth ar rai materion
- Awgrymwyd o ran y gytundeb, oni fyddai'n fuddiol i gynnwys atodiad ar gyfer pob awdurdod lleol fel a wneir yn y cynllun busnes rhanbarthol?
- O safbwynt diogelu plant, a ddylid nodi eglurder o gyfrifoldeb Ysgol, cyfrifoldeb awdurdodau a chyfrifoldeb GwE?

(c) Mewn ymateb i'r sylwadau uchod, esboniwyd:

- Gan Cyfarwyddwr Arweiniol - Cadeirydd y Bwrdd Rheoli (Cyngor Sir y Fflint), bod dyletswydd ar y Bwrdd Rheoli i ddarparu gwasanaeth di-dor i ysgolion a'u bod o'r farn y byddai un ddogfen yn briodol. Fodd bynnag, roedd bwriad gan Bwrdd Rheoli i gynnal adolygiad yn ystod tymor yr haf.
- Tra'n derbyn bod y Siroedd yn wahanol, bod gwaith ar lawr pob ysgol i fod yn debyg
- Bod angen rhai elfennau cyffredin ar draws y rhanbarth ond rhaid cymryd i ystyriaeth y capasiti sydd yn gallu effeithio ar natur y cytundeb

Penderfynwyd: Nodi cynnwys y Cytundeb Partneriaeth a'r angen i dderbyn diweddariad ar gyfrifoldebau generic a lleol yng nghyfarfod nesaf y Cydbwyllgor.

7. CONSORTIA YN CYDWEITHIO

Adroddodd Rheolwr Gyfarwyddwr GwE bod disgwyliad gan ESTYN i'r rhanbarthau gydweithio mewn datblygu a gwella prosesau o fewn ysgolion.

Derbyniwyd cyflwyniad gan Gyfarwyddwr Cynorthwyol (Cefnogaeth a Broceru) GwE) ar ddatblygiadau hyd yma gan nodi mai'r nod ydoedd darparu her a chefnogaeth mor effeithiol a phosibl ar gyfer ysgolion Cymru. Nodwyd bod pwysau enfawr i ysgolion gydweithio ac yn fwy pwysig bod y consortia yn cydweithio hefyd.

O safbwynt y datblygiadau hyd yma, esboniwyd:

- Bod 4 Gyfarwyddwr y rhanbarthau yn cyfarfod yn aml
- Eu bod yn rhannu arferion da
- Yn adnabod cyfleoedd ar gyfer cydweithio
- Cytuno ar raglen waith penodol

Ymhelaethwyd ar y meysydd cydweithio sef:

- Rhaglen ddatblygu Genedlaethol gytunedig ar gyfer Ymgynghorwyr Her
- Grwp Ansawdd o safoni categoreiddio cenedlaethol (un aelod o bob consortia wedi cael tasg ar gyfer cymedroli a chael gwell cysondeb)
- Creu Rhaglen Datblygu amrywiol drwy gydweithio gyda chonsortia eraill ar gyfer datblygiadau gyrfa
- Gweithredu'r fenter Ysgolion Arloesi Digidol / Y Fargen Newydd / Dyfodol Llwyddiannus / Ysgolion Arweiniol Creadigol (gwaith yn mynd rhagddo ynglyn a hyrwyddo Grwp Cenedlaethol i gydweithio ac fe nodwyd bod Llywodraeth Cymru yn rhan o'r cydweithio)
- Rhannu arferion ynglyn a GAD ymhob sector gyda thystiolaeth glir o'r effaith
- Sicrhau gwell dealltwriaeth o ddefnyddio cyllid a grantiau yn effeithiol ar lefel genedlaethol
- Asesiadau risg / gwerth am arian er mwyn profi / arfarnu

I gloi, nodwyd bod y gwaith yn datblygu a'i fod yn fuddiol i gydweithio.

Amlygwyd y pwyntiau canlynol gan Aelodau unigol:

- (i) Gan gynrychiolydd Llywodraeth Cymru bod canmoliaeth sylweddol i waith y Grwp Ansawdd gyda unigolion yn ymateb yn gadarnhaol iawn yn y ddeialog
- (ii) Croesawyd y cydweithio a phwysigrwyd i'w ddatblygu.
- (iii) Mewn ymateb i ymholiad ynglyn a defnydd o'r iaith Gymraeg gan arolygwyr ESTYN, cadarnhawyd y byddir yn defnyddio Cymry Cymraeg o fewn y Timau Arolygu.

Penderfynwyd: Derbyn, nodi a diolch am y cyflwyniad.

8. RHAGLEN DATBLYGU YMGYNGHORWYR HER

Gosododd y Rheolwr Gyfarwyddwr GwE gefndir y cyflwyniad ddilynol drwy nodi bod disgwyliadau uchel o dimau GwE ac yn hyn o beth datblygwyd rhaglen ddatblygu ar gyfer yr Ymgynghorwyr Her.

Esboniodd Cyfarwyddwr Cynorthwyol (Cefnogaeth a Broceru) GwE bod ymarferwyr / penaethiaid yn rhoi pwyslais ar ddatblygu staff i sicrhau ansawdd a safonau a bod gan GwE gyfrifoldeb i ddatblygu staff ei hun.

Derbyniwyd gyflwyniad gan Cyfarwyddwr Cynorthwyol (Safonau) GwE ac fe nododd bod rol Ymgynghorwyr Her yn newid er mwyn datblygu a ffurfioli rhaglen a fyddai'n canolbwyntio ar y safonau cenedlaethol. Fe ymhelaethodd ar y datblygiadau hyd yma:

- Datblygu hyfforddi a mentora
- Rhannu arfer effeithiol a'r gwersi a ddysgwyd
- Gweithdai yn canolbwyntio ar sgiliau allweddol e.e. sut i weithio'n effeithol gyda ysgolion sy'n tangyflawni
- Hyfforddiant diogelu statudol ar gyfer pob Ymgynghorydd Her
- Cyflwyniadau arfer effeithiol gan gydweithwyr o gonsortia eraill e.e. technegau effeithiol

- Darparu cyfleoedd i rannu arfer effeithiol rhwng hybiau ar gyfer Ymgynghorwyr Her sy'n gweithio gyda ysgolion uwchradd categori coch a melyngoch
- Hyfforddi'r hyfforddwyr ar gyfer dwy Ymgynghorydd Her sy'n gweithio gyda'r sector cynradd
- Datblygu gwybodaeth, dealltwriaeth a sgiliau Ymgynghorwyr Her i'r lefel sy'n ofynnol er mwyn bodloni'r safonau cenedlaethol
- Gwella ansawdd
- Fframwaith – sicrhau bod Ymgynghorwyr Her yn gweithio gyda ysgolion / uwch arweinwyr / llywodreathwyr
- Sicrhau hunan arfarniad a chynllun gwella cadarn
- Trefnu cefnogaeth ac ymyrraeth effeithiol
- Datblygu arweinwyr ysgolion
- Canolbwyntio ar sanawdd a deilliannau addysgu a dysgu
- Cyfarfodydd montriog a gwerthuso gwelliannau ffurfiol pob tymor

Nodwyd bod y rhaglen yn ddatblygol ac yn destun peilot ar hyn o bryd gyda'r sector uwchradd a hyderir ehangu'r rhaglen i'r sector cynradd. Ceisir annog unigolion o fewn tim GwE i ddatblygu staff ei hunain.

Adroddwyd ymhellach bod hysbysebion wedi ymddangos yn y wasg yn ddiweddar am Ymgynghorwyr Her newydd ac yn dilyn penodiadau fe fyddir yn datblygu rhaglen anwytho iddynt.

Rhodddwyd cyfle i Aelodau ofyn cwestiynau ac fe amlygwyd y prif bwyntiau canlynol:

(i) Nad oedd son am sut fyddai Ymgynghorwyr Her yn cadw mewn cysylltiad a'r awdurdodau lleol, sydd yn y pen draw, yn gyfrifol am safonau'r addysgu

Mewn ymateb, nododd y Rheolwr Gyfarwyddwr GwE bod cyfarfod i'w gynnal ar 15 Mawrth 2016 ac y byddai trafodaethau estyngedig bryd hynny ynglyn a'r mater uchod.

(ii) Ar hyn o bryd bod anghysondebau o safbwynt ansawdd ac nid yn angenrheidiol yn ymwneud a hyfforddi ond efallai fwy ynglyn a threfniadaeth.

Mewn ymateb, eglurwyd bod gan GwE ddyletswyddau penodol sef i ddarparu rhaglen datblygu ynghyd a rheoli perfformiad yn ogystal a rheoli perfformiad unigolion. Nodwyd y byddai prosesau yn gorfod cydblethu a chydabuwyrdd bod anghysondebau ond bod hyn yn fater i gydweithio arno.

(iii) Mewn ymateb i ymholiad ynglyn a hyfforddi a chydweithio hefo consortia eraill, esboniodd y Cyfarwyddwr Cynorthwyol Safonau GwE mai'r bwriad ydoedd darparu pecyn cenedlaethol i rannu arbenigedd.

(iv) Prawf y rhaglenni datblygol fydd sut y gellir mesur eu heffaith a sut y byddir yn effeithio ar ysgolion unigol, grwpiau ysgolion, a chanlyniadau arholiadau'r haf.

Mewn ymateb, cydnabuwyd bod y datblygiadau yn rhai tymor hir ac y byddai'n anodd mesur yr effaith ar ganlyniadau arholiadau haf eleni.

(v) Ychwanegodd y Cyfarwyddwr Cynorthwyol Safonau GwE bod angen ehangu'r cryfderau ar draws yr ysgolion a hyderir y bydd y rhaglen uchod yn llwyddo i godi ansawdd ac y gwelir gwelliant mewn unigolion. Mewn ymateb i ymholiad pellach ynglyn â methiant Ymgynghorwyr Her i gyflawni yn unol a'r safonau disgwyledig, y byddir yn derbyn arweiniad gan yr awdurdod lleitol ynglyn a threfniadau medrusrwydd.

(vi) Tueddir i'r ffocws fod ar ysgolion sydd yn y categori coch / oren ac y dylid sicrhau na ddylid anghofio yr ysgolion hynny sydd yng nghategorïau gwyrdd a melyn.

Penderfynwyd: Derbyn, nodi a diolch am y cyflwyniad.

Dechreuodd y cyfarfod am 9.00 a.m. a daeth i ben am 10.40 a.m.

CADEIRYDD

Ar derfyn y cyfarfod nodwyd bod oddeutu 1,300 o athrawon wedi mynychu cynhadledd genedlaethol yn Venue Cymru, Llandudno, ar 12 Mawrth 2015. Braf ydoedd nodi bod cynifer wedi mynychu a oedd yn dangos ymrwymiad gan y staff.

ADRODDIAD AR GYFER Y CYD-BWYLLGOR

6 GORFFENNAF 2016

Adroddiad gan: Cyfarwyddwr Arweiniol GwE/Cadeirydd y Bwrdd Rheoli & Rheolwr Gyfarwyddwr GwE

Pwnc: Adroddiad ar ansawdd y gwasanaethau gwella ysgolion a ddarperir gan Gonsortium Gogledd Cymru

1.0 Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Diweddarau aelodau'r Cyd Bwyllgor ar yr adroddiad ar ansawdd y gwasanaethau gwella ysgolion a ddarperir gan Gonsortium Gogledd Cymru.

2.0 Cefndir

2.1 Gofynnodd Llywodraeth Cymru i Estyn adrodd ar y cynnydd sy'n cael ei wneud yn genedlaethol gan gonsortia o ran gwella ysgolion. Cyhoeddwyd adroddiad Estyn ym Mehefin 2015. Er ei fod yn cyfeirio at gonsortia unigol lle bo'n berthnasol, adroddiad ar gynnydd cenedlaethol oedd yr adroddiad yn bennaf. Gofynnodd Archwilydd Cyffredinol Cymru i Swyddfa Archwilio Cymru adrodd ar gynnydd ar y consortia hefyd, a chyhoeddwyd adroddiad ar wahân ar y pryd. Bu Estyn a Swyddfa Archwilio Cymru yn gweithio gyda'i gilydd yn agos wrth lunio eu hadroddiadau.

2.2 Yna gofynnodd Llywodraeth Cymru i Estyn arolygu ac adrodd ar bob consortium yn unigol yn dilyn eu hadroddiad, gydag amserlen i gwblhau hyn cyn 31 Gorffennaf 2016.

2.3 Mae'r Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio Rhanbarthol a'r arweiniad atodol yn nodi

disgwyliadau'r llywodraeth ynglŷn â rôl a chyfrifoldebau consortia a'r berthynas sydd ganddynt ag awdurdodau lleol. Mae'r holl gyfrifoldebau statudol am addysg yn aros gydag awdurdodau lleol. Mae dull Estyn o arolygu consortia wedi'i seilio ar yr agweddau perthnasol ar y Fframwaith Arolygu Cyffredin.

3.0 Ystyriaethau

3.1 Cynhaliwyd Arolygiad Rhanbarthol Estyn yn ystod y bythefnos oedd yn dechrau ar 18 Ebrill 2016.

3.2 Ar ddiwedd y rhan ar y safle o'r arolygiad ar ddiwedd wythnos 2, bydd yr arolygydd cofnodol a nifer fach o'r tîm yn rhoi adborth llafar i'r consortiwm.

3.3 Yn dilyn yr adborth ffurfiol a dderbyniwyd ar ddiwedd pythefnos y broses arolygu, cynhaliwyd trafodaethau ymysg y gwahanol Fyrddau (Bwrdd Arweinyddiaeth Gogledd Cymru, Bwrdd Rheoli a Bwrdd Ymgynghorol GwE) ac mae gweithgareddau eisoes wedi dechrau er mwyn ymateb i'r canfyddiadau a'r argymhellion drafft a drafodwyd. Mae Cynllun Gweithredu Ôl Arolwg yn y broses o gael ei baratoi a bwriadir ei gyflwyno i'r Cyd Bwyllgor yn eu cyfarfod fis Medi.

3.4 Bydd Estyn yn cyhoeddi'r adroddiad o fewn uchafswm o chwe wythnos i'r arolygiad - mae adroddiad GwE i'w cyhoeddi ar ddydd Iau, 30 Mehefin 2016.

3.5 Mae strwythur yr adroddiadau arolygu wedi'i seilio ar yr agweddau hynny ar Fframwaith Arolygu Cyffredin Estyn sy'n berthnasol i gonsortia rhanbarthol, y mae chwe dangosydd ansawdd yn ymdrin â nhw. Ni fydd Estyn yn llunio barnau cyffredinol ar berfformiad presennol a rhagolygon gwella, ac ni fydd Estyn yn llunio barnau cyffredinol ar gwestiynau allweddol chwaith. Bydd adroddiadau arolygu ar y ffurfiau canlynol:

Cyd-destun

Crynodeb

- Pa mor dda yw'r safonau?
- Pa mor dda yw'r cymorth ar gyfer gwasanaethau gwella ysgolion?
- Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?

Argymhellion

Prif ganfyddiadau

Pa mor dda yw'r safonau?

Pa mor dda yw'r cymorth ar gyfer gwella ysgolion?

Pa mor dda yw'r arweinyddiaeth a'r rheolaeth?

- Arweinyddiaeth
- Gwella ansawdd
- Gweithio mewn partneriaeth
- Rheoli adnoddau

Atodiadau

- Data perfformiad allweddol
- Canlyniadau arolwg o ganfyddiad

3.6 Bydd pob consortiwm yn cael argymhellion yn eu hadroddiad yn cwmpasu'r prif feysydd i'w gwella. Ni fydd Estyn yn rhoi unrhyw gonsortia mewn categori gweithgarwch dilynol. Bydd Estyn yn mynd i'r afael â phob arolygiad consortiwm ar ôl tua 12 mis i adolygu'r cynnydd y maent yn ei wneud o ran mynd i'r afael â'r argymhellion hyn. Bydd yr adolygiad hwn yn golygu bod tîm bach, gan gynnwys Swyddfa Archwilio Cymru os yw'n briodol, yn ymweld am ddim mwy nag wythnos. Yn dilyn yr adolygiad, bydd y consortiwm yn cael llythyr gydag arfarniad o gynnydd hyd yn hyn ar gyfer pob argymhelliad, ac os yw'n berthnasol, rhagor o argymhellion neu argymhellion diwygiedig.

3.7 Pan fydd yr adroddiad wedi cael ei gyhoeddi, bydd yr arolygydd cofnodol neu gydlynnydd rhanbarthol Estyn, pa un bynnag sydd ar gael, yn trefnu cyfarfod â grŵp cynrychioliadol o bwyllgorau craffu o'r awdurdodau lleol perthnasol i drafod yr adroddiad. Os oes gan y rhanbarth drefniant craffu ffurfiol ar y cyd, yna bydd Estyn yn gweithio o fewn y broses hon os oes modd. Os yw cynghorau unigol yn gofyn am hynny, ac yn amodol ar argaeledd, bydd yr arolygydd cofnodol neu'r cydlynnydd rhanbarthol yn mynychu cyfarfod llawn y Cyngor i gyflwyno'r negeseuon allweddol a'r argymhellion o'r adroddiad. Oherwydd bydd testun yr adroddiad wedi cael ei gyhoeddi erbyn hyn, ni fydd hyn yn gyfle i ailagor trafodaethau blaenorol, ond bydd yn cynnig cyfle i esbonio ac amlygu canfyddiadau'r adroddiad.

3.8 Nid yw Estyn yn rhagweld unrhyw weithgarwch dilynol pellach gyda chonsortia ar ôl yr adolygiad cychwynnol. Bydd unrhyw feysydd i'w gwella sy'n weddill yn cael eu monitro trwy gydlynnydd rhanbarthol Estyn a bydd hyn yn cael ei amlygu trwy arolygiadau awdurdodau lleol lle bo'n briodol.

3.9 Mae Estyn yn bwriadu dechrau cylch newydd o arolygiadau craidd o'r holl awdurdodau lleol o Fedi 2017 ar hyn o bryd, er bod hyn yn amodol ar newid yn dibynnu ar bolisi Llywodraeth Cymru.

Bydd y ffocws ar gyfer arolygiadau awdurdodau lleol o 2017 yn cynnwys gwasanaethau gwella ysgolion, a bydd yr arolygiadau hyn yn cwmpasu materion yn ymwneud â chonsortia.

4.0 Argymhellion

4.1 Gofynnir i'r Cyd Bwyllgor nodi cynnwys yr adroddiad ac ystyried y Cynllun Gweithredu Ôl Arolwg yn eu cyfarfod fis Medi.

5.0 Goblygiadau ariannol

5.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r adroddiad hwn.

6.0 Effaith o ran cydraddoldeb

6.1 Nid oes unrhyw effaith newydd o ran cydraddoldeb yn codi o'r adroddiad hwn.

7.0 Goblygiadau Personél

7.1 Nid oes unrhyw oblygiadau newydd o ran personél yn codi o'r adroddiad hwn.

8.0 Atodiadau

8.1 Adroddiad ar ansawdd y gwasanaethau gwella ysgolion a ddarperir gan Gonsortium Gogledd Cymru (i ddilyn)

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Mae'r adroddiad yn cyflwyno'r adroddiad yn sgil arolygiad diweddar Estyn ac yn adnabod llwybr priodol i sicrhau cymeradwyaeth y Cyd Bwyllgor i gytuno ar yr ymateb.

Y Swyddog Cyllid Statudol:

Trefnwyd cyfarfod rhwng arolygwyr Estyn / SAC a fy nghyd-swyddogion cyllid statudol o'r 6 Cyngor, trefnwyd cyfarfod arall gyda'r cyfrifwyr perthnasol, ac hefyd darparwyd gwybodaeth perthnasol i Estyn / SAC am gyllid a llywodraethu priodol. Er gwaethaf hynny, ni chefais weld fersiwn ddrafft o adroddiad arolygiad penodol Estyn / SAC ar GwE, na chyfle i roi sylwadau ar gywirdeb y cynnwys, cyn i'r fersiwn derfynol o'r adroddiad gael ei chyhoeddi. Yn anffodus, nid yw'n hysbys os bydd unrhyw ymhygiadau ariannol yn deillio o argymhellion arolygwyr Estyn / SAC.

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR

6 Gorffennaf 2016

Adroddiad gan: John Davies – Pennaeth Addysg, Wrecsam

Pwnc: Y Rhwydwaith Cyllid ac Adnoddau

1.0 Pwrpas yr adroddiad

1.1 Diweddarau Cyd-bwyllgor GwE ar weithgareddau'r Rhwydwaith uchod.

2.0 Cefndir

2.1 Sefydlwyd y Rhwydwaith er mwyn darparu gwybodaeth ariannol ac arweiniad i Fwrdd Rheoli GwE, yn benodol ar faterion yn ymwneud â Chyllid Ysgol a Grantiau Rhanbarthol. Fodd bynnag, eir i'r afael â materion eraill yn ymwneud â Chyllido Addysg pan fo angen gwneud hynny.

2.2 Mae'r Rhwydwaith hefyd yn cynnig gwybodaeth ariannol mewn perthynas â datblygiadau cydweithredol er mwyn sicrhau polisïau cyson.

2.3 Mae gan y Rhwydwaith ffocws parhaol ar adnabod ffyrdd o leihau biwrocratiaeth ariannol i ysgolion, gan gynnal hygyrdd ariannol cyfrifon ysgolion.

3.0 Grantiau Rhanbarthol

3.1 2016/17 Grant Gwella Addysg (GGA)

3.1.1 Dyma ail fwyddyn y GGA ers ei ffurfio yn 2015/16 pan gyfunwyd un ar ddeg o grantiau penodol blaenorol (gan gynnwys cyfraniadau ariannu cyfatebol Awdurdod Lleol fel y bo'n briodol) a oedd yn cynnwys y Grant Effeithiolrwydd Ysgolion, Grant y Gymraeg mewn Addysg, Rhwydwaith 14-19 a Grant y Cyfnod Sylfaen. Roedd y broses gychwynnol hon o gyfuno hefyd yn cynnwys toriad ariannol o £3.4 miliwn (10%) i ddyraniadau'r flwyddyn flaenorol.

3.1.2 Roedd y Rhwydwaith yn rhan o drafodaethau gyda swyddogion Llywodraeth Cymru (LIC) ynghylch cynnwys y Telerau ac Amodau ar gyfer y GGA newydd, ble eglurwyd yr angen am lai o fiwrocratiaeth ariannol i ysgolion. Roeddem yn falch o weld hyn yn cael ei gyflawni pan dderbyniwyd y Telerau ac Amodau, a hynny drwy beidio gorfod tracio gwariant gwirioneddol ar yr elfen grant datganoledig gan alluogi ysgolion i ganolbwyntio ar gyflawni ac ar ddeilliannau.

3.1.3 £29,398,348 yw cyfanswm y grant ar gyfer Gogledd Cymru yn 2016/17 yn dilyn toriad pellach o £1.5 miliwn (4.9%). Disgwylir hefyd i'r arian cyfatebol gorfodol ostwng o £129,400 (4.9%) i £2,500,672, ond rydym yn parhau i ddisgwyl ar hyn o bryd am y Telerau ac Amodau terfynol er mwyn cadarnhau hyn.

Amcangyfrifir felly mai cyfanswm gwariant gros y GGA ar gyfer 2016/17 fydd £31,899,020, ac y bydd dros £27 miliwn (85%) o'r cyfanswm hwn yn cael ei ddatganoli i ysgolion.

3.1.4 Parheir i seilio'r dull o ddosbarthu'r GGA rhwng yr ALLau yn bennaf ar y sail hanesyddol a ddefnyddiwyd gan LIC ar gyfer rhannu'r un ar ddeg grant blaenorol, sef y sail a ddefnyddir eisoes gan LIC ar gyfer dosbarthu'r GGA.

3.2 Grant Amddifadedd Disgyblion (GAD) 2016/17

3.2.1 Mae cyllido ar gyfer disgyblion sydd â hawl i brydau ysgol am ddim (PYD) yn yr ystod oedran 5-15 yn cynyddu o £1,050 y pen yn 2015/16 i £1,150 y pen yn 2016/17, tra bod cyllido ar gyfer disgyblion PYD 3 a 4 mlwydd oed yn parhau yn £300 y pen. Y cyfanswm felly yw:

- £14,877,550 ysgolion ystod oedran 5-15 (2015/16 £13,803,300)
- £806,700 ysgolion ystod oedran 3-4 (2015/16 £836,100)

- £61,500 ysgolion ystod oedran 3-4 nas cynhelir (2015/16 £70,800)
- £671,600 plant mewn gofal (2015/16 £661,500)
- £108,400 unedau cyfeirio disgyblion (2015/16 £0)
- **£16,525,750 Cyfanswm (2015/16 £15,371,700)**

3.3 Mae GwE yn cynnig cefnogaeth gynhwysfawr i ysgolion ar eu defnydd o'r GGA a'r GAD, gan gymryd cyfrifoldeb dros fonitro a herio'u defnydd o'r cyllid hwn.

4.0 Rhaglen waith ar gyfer y dyfodol

4.1 **GGA** – ystyried a datblygu dull cyson o ddosbarthu rhwng ysgolion ar gyfer Gogledd Cymru (unwaith y mae LIC wedi rhyddhau canlyniadau eu hadolygiad o'u dulliau o ddosbarthu i Gonsortia)

4.2 **GAD** – annog trafodaeth bellach gyda swyddogion LIC a rhwydweithiau eraill gyda'r bwriad o gael gwared ar y fiwrocratiaeth ariannol gwbl ddianghenraid sy'n bodoli o fewn y GAD

4.3 **Staff nad ydynt yn staff dysgu mewn ysgolion** – cefnogi cydweithwyr AD yn eu hadolygiad o delerau ac amodau cyflogaeth ar draws ALLau Gogledd Cymru

4.4 **Unrhyw ymarferion 'Gorchwyl a Gorffen' eraill a dderbyniwyd gan Fwrdd Rheoli GwE**

5 Materion i'w hystyried

5.1 Dim.

6.0 Argymhellion

6.1 Dim.

7.0 Goblygiadau ariannol

7.1 Dim.

8.0 Effaith ar gydraddoldeb

8.1 Dim.

9.0 Goblygiadau personél

9.1 Dim.

10.0 Ymgynghori a wnaed

10.1 Ddim yn berthnasol

11.0 Atodiadau

11.1 Dim

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Swyddog Monitro:

Dim sylwadau o safbwynt priodoldeb.

Swyddog Cyllid Statudol:

Rwyf wedi cydweithio gyda'r awdur i baratoi'r adroddiad yma ac yn cadarnhau cywirdeb y cynnwys.

CYFARFOD	Cyd-Bwyllgor GwE
DYDDIAD	6 Gorffennaf 2016
TEITL	Cyfrifon Terfynol y Cyd-Bwyllgor am y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2016
PWRPAS	Cyflwyno – • Adroddiad “alldro” Incwm a Gwariant Refeniw 2015/16, a • Datganiad o'r Cyfrifon, ar ffurf 'statudol', wedi'i ardystio, ond yn amodol ar archwiliad.
ARGYMHELLIAD	Derbyn a nodi'r wybodaeth, a chadarnhau'r driniaeth o'r tanwariant.
AWDUR	Dafydd L Edwards, Pennaeth Cyllid, Cyngor Gwynedd

1. GOFYNION ADRODD ARIANNOL STATUDOL

- 1.1 Mae gofynion adrodd penodol ynghylch cyfrifo ac archwilio cyfrifon Cyd-Bwyllgorau.
- 1.2 Mae Adran 12 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 yn datgan fod Cyd-Bwyllgor o fwy nac un awdurdod (lleol) yn gorff llywodraeth leol, ac mae Adran 13 o'r Ddeddf yn mynnu bod cyrff o'r fath yn cadw cyfrifon sy'n destun archwiliad gan archwiliwr annibynnol wedi'i gymeradwyo gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.
- 1.3 Er nad yw'n endid cyfreithiol annibynnol, at ddibenion cadw cyfrifon a derbyn archwiliad, mae'r Cyd-Bwyllgor ei hun yn ddarostyngedig i'r un rheoliadau a chynghorau lleol eraill.
- 1.4 Cyngor Gwynedd yw'r Cyngor lletyol sy'n gyfrifol am gyflawni cyfrifoldebau cyfrifo ac adrodd ynglŷn â chyllid Cyd-Bwyllgor GwE.
- 1.5 Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 yn mynnu bod pob Cyd-Bwyllgor yn paratoi cyfrifon blyneddol. Ble mae'r trosiant yn fwy na £2.5miliwn, rhaid paratoi datganiad o'r cyfrifon yn unol â chod CIPFA ar gyfer y Cyd-Bwyllgor.
- 1.6 Bydd y Datganiad o Gyfrifon GwE yn destun archwiliad gan Deloitte, archwilwyr allanol apwyntwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

2. CYFRIFON 2015/16

- 2.1 **Cyflwynir y Cyfrif Incwm a Gwariant Refeniw am 2015/16 yma fel Atodiad A**, ynghyd â sylwadaeth ar y prif wahaniaethau rhwng y gyllideb a'r gwir wariant er gwybodaeth yn unol â'r drefn "arferol", ar ffurf adroddiad "alldro" sydd, hyderaf, yn fwy dealladwy i aelodau weithredu fel "bwrdd rheolaethol". Mae'r tabl yn **Atodiad A a.** a'r sylwadaeth yn **Atodiad A b.**
- 2.2 **Yn Atodiad B, cyflwynir y Datganiad o'r Cyfrifon am 2015/16 (yn amodol ar archwiliad), wedi'i gwblhau a'i ardystio** gan Dafydd L Edwards, y Swyddog Cyllid Statudol ar gyfer y Gyd-Bwyllgor. Mae'r datganiad yma ar ffurf safonol statudol ac yn hanfodol o safbwynt "llywodraethu".
- 2.3 Bydd y Datganiad o'r Cyfrifon yn destun archwiliad buan gan Deloitte, archwilwyr allanol Cyngor Gwynedd a apwyntwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru. Yna, bydd yr Archwilydd Cyffredinol yn cynhyrchu adroddiad "ISA260", sy'n manylu ar brif ddarganfyddiadau Deloitte, i'w gyflwyno i Gyd-Bwyllgor GwE ar 22 Medi 2016.

3. TANWARIANT

- 3.1 Mae'r tanwariant net terfynol am 2015/16 yn £205,050.
- 3.2 Mae Atodiad A yn manylu ar y rhesymau dros y tanwariant net a'r defnydd y bwriedir ei wneud o'r balans.

4. ARGYMHELLIAD

- 4.1 **Gofynnir i Gyd-Bwyllgor GwE dderbyn a nodi'r wybodaeth sy'n yr atodiadau a chadarnhau'r driniaeth o'r tanwariant , sef –**
- Cyfrif Incwm a Gwariant Refeniw 2015/16 – Atodiad A
 - Datganiad o'r Cyfrifon 2015/16 (yn amodol ar archwiliad) – Atodiad B

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro :

Byddaf yn darparu unrhyw sylwadau priodoldeb yn y Cyd-Bwyllgor.

Y Swyddog Cyllid Statudol :

Awdur yr adroddiad.

CYD-BWYLLGOR GwE

CYFRIF INCWM A GWARIANT REFENIW 2015/16

	Cyllideb £	Gwariant Terfynol £	Gor / (Tan) Wariant Net £
Gwariant			
Gweithwyr			
Cyflogau			
- Rheolaeth, Broceru, Safonau a Gweinyddiaeth	734,128	734,320	192
- Ymgynghorwyr Her	2,225,915	2,099,067	(126,848)
Hyfforddiant, hysbysebu a costau gweithwyr eraill	35,491	46,570	11,079
Adeilad			
Rhent (yn cynnwys gwasanaethau)	92,997	82,009	(10,988)
Costau unwaith ac am byth adleoli swyddfeydd	75,000	79,143	4,143
Cludiant			
Costau Teithio	122,822	112,280	(10,542)
Cyflenwadau a Gwasanaethau			
Dodrefn, offer, argraffu, post, ffôn, hurio stafelloedd ayb	58,070	85,586	27,516
Technoleg Gwybodaeth (cyfraniad i gronfa adnewyddu)	15,000	15,000	0
Ffioedd Archwilio	7,590	7,590	0
Broceru	259,400	159,277	(100,123)
Costau Gwasanaethau Cefnogol Awdurdod Lletyol Cyngor Gwynedd			
Cyfreithiol	5,187	5,187	0
Adnoddau Dynol	8,894	8,894	0
Cyllid	38,466	38,466	0
Technoleg Gwybodaeth	42,544	42,544	0
Ymrwymadau Model Cenedlaethol	492,478	492,478	0
Defnydd o'r Gronfa Tanwariant			
Datblygu Safle We	11,500	11,500	0
Cyfraniad i'r Gronfa Gofynion Pensiwn	36,157	36,157	0
Prosiectau Penodol			
Grant Gwella Addysg : Comisiynu Awdurdodau	4,699,188	4,699,188	0
Grant Gwella Addysg : Cynlluniau Uniongyrchol	1,153,319	1,153,319	0
Cefnogaeth Llythrennedd a Rhifedd a ITM	250,000	250,000	0
Llythrennedd a rhifedd - LIC	5,000	5,000	0
Grant Amddifadedd Disgyblion - Plant Mewn Gofal	661,500	586,223	(75,277)
Grant Her Ysgolion Cymru	1,301,310	1,304,288	2,978
Grant TGAU newydd, PISA a llythrennedd gwyddonol	721,044	709,881	(11,163)
DPP - Bagloriaeth Cymru	75,000	74,685	(315)
Dysgu yn Cymru Digidol (LiDW)	125,174	102,486	(22,688)
Rhaglen Llythrennedd Corfforol i Ysgolion (PLPS)	217,938	217,938	0
Mentora & Chefnogaeth Rhwydweithio i Brifathrawon Newydd	12,666	12,666	0
Cyrsiau Dyfal Donc	21,590	21,590	0
Canolfannau Rhagoriaeth i Ysgolion ar gyfer leithoedd Modern	140,000	136,790	(3,210)
Ysgolion Arloesi	366,828	337,500	(29,328)
Cyfarpar i Ysgolion - TGAU	22,948	22,948	0
Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd (Anghenion Dysgu Ychwanegol)	50,000	50,000	0
Prosiect 'Northworts Headsprout'	40,842	40,842	0
Tendr Gwirio Ansawdd	38,928	38,928	0
CPCP	92,522	92,522	0
Grant Cefnogaeth Consortia GAD	18,128	18,128	0
CALU	19,661	19,661	0
Cyfanswm Gwariant	14,295,225	13,950,651	(344,574)

	Cyllideb £	Gwariant Terfynol £	Gor / (Tan) Wariant Net £
<u>Incwm</u>			
Cyfraniadau ar gyfer costau rhedeg y gwasanaeth craidd			
- Cyngor Ynys Môn (10.14%)	(418,422)	(418,422)	0
- Cyngor Gwynedd (17.78%)	(733,896)	(733,896)	0
- Cyngor Conwy (15.50%)	(639,779)	(639,779)	0
- Cyngor Dinbych (15.22%)	(628,027)	(628,027)	0
- Cyngor Fflint (22.51%)	(928,897)	(928,897)	0
- Cyngor Wrecsam (18.85%)	(777,762)	(777,762)	0
Cyfraniad unwaith ac am byth Awdurdodau - adleoli swyddfeydd	(75,000)	(75,000)	0
Incwm Amrywiol	(12,199)	(12,199)	0
Defnydd o'r Gronfa Tanwariant	(11,500)	(11,500)	0
Cyfraniad o Ddarpariaeth Gofynion Pensiwn	(36,157)	(36,157)	0
Prosiectau Penodol			
Grant Gwella Addysg : Comisiynu Awdurdodau	(4,699,188)	(4,699,188)	0
Grant Gwella Addysg : Rheolaeth Uniongyrchol	(1,153,319)	(1,153,319)	0
Cefnogaeth Llythrennedd a Rhifedd a ITM	(250,000)	(250,000)	0
Llythrennedd a rhifedd - LIC	(5,000)	(5,000)	0
Grant Amddifadedd Disgyblion - Plant Mewn Gofal	(661,500)	(586,223)	75,277
Grant Her Ysgolion Cymru	(1,301,310)	(1,301,490)	(180)
Grant TGAU newydd, PISA a llythrennedd gwyddonol	(721,044)	(709,881)	11,163
DPP - Bagloriaeth Cymru	(75,000)	(74,685)	315
Dysgu yn Cymru Digidol (LiDW)	(125,174)	(102,486)	22,688
Rhaglen Llythrennedd Corfforol i Ysgolion (PLPS)	(217,938)	(217,938)	0
Mentora & Chefnogaeth Rhwydweithio i Brifathrawon Newydd	(12,666)	(12,666)	0
Cyrsiau Dyfal Donc	(21,590)	(21,590)	0
Canolfannau Rhagoriaeth i Ysgolion ar gyfer Ieithoedd Modern	(140,000)	(136,790)	3,210
Ysgolion Arloesi	(366,828)	(337,500)	29,328
Cyfarpar I Ysgolion - TGAU	(22,948)	(22,948)	0
Fframwaith Llythrennedd a Rhifedd (Anghenion Dysgu Ychwanegol)	(50,000)	(50,000)	0
Prosiect 'Northworts Headsprout'	(40,842)	(40,842)	0
Tendr Gwirio Ansawdd	(38,928)	(38,928)	0
CPCP	(92,522)	(92,522)	0
Grant Cefnogaeth Consortia GAD	(18,128)	(18,128)	0
CALU	(19,661)	(19,661)	0
Llog ar falansau	0	(2,277)	(2,277)
Cyfanswm Incwm	(14,295,225)	(14,155,701)	139,524
Cyfanswm	0	(205,050)	(205,050)
<u>Memorandwm -</u>			
<u>Y Gronfa Tanwariant</u>			
Cyfanswm y Gronfa ar 1 Ebrill 2015			(266,829)
Llai - Tanwariant am y flwyddyn gyllidol 2015/16			(205,050)
Llai - Defnydd o'r Gronfa			11,500
Cyfanswm y Gronfa ar 31 Mawrth 2016			(460,379)
<u>Cronfa Adnewyddu Technoleg Gwybodaeth</u>			
Cyfanswm y Gronfa ar 1 Ebrill 2015			(30,000)
Ychwaneger - Cyfraniad am y flwyddyn gyllidol 2015/16			(15,000)
Cyfanswm y Gronfa ar 31 Mawrth 2016			(45,000)
<u>Cronfa Gofynion Pensiwn</u>			
Cyfanswm y Gronfa ar 1 Ebrill 2015			0
Ychwaneger - Cyfraniad am y flwyddyn gyllidol 2015/16			(36,157)
Cyfanswm y Gronfa ar 31 Mawrth 2016			(36,157)

1. AMRYWIADAU ARIANNOL

1.1 **Gweithwyr - Rheolaeth, Broceru, Safonau a Gweinyddiaeth: Gorwariant £192:**

Sefyllfa derfynol net lled niwtral. Derbyniodd GwE gyfraniad grant tuag at eu costau rheoli a gweinyddu. Bu i'r Uned Rheolaeth/Gweinyddiaeth lwyddo i ymdopi gydag elfen o'r gwaith ychwanegol ar y prosiectau grant oddi fewn eu hadnoddau arferol, gan arwain at ryddhau arbedion o £25,732. Trosglwyddwyd yr arbedion i bwrpas cyfrannu at gostau ychwanegol cyflenwadau, yn benodol ar offer a meddalwedd technoleg gwybodaeth i'r staff ychwanegol gyflogwyd trwy'r grantiau (gan nad oedd y costau yn gymwys o fewn telerau'r grantiau).

Dim newid o sylwedd i'r hyn adroddwyd yn yr adolygiad tymor 2.

1.2 **Gweithwyr - Ymgynghorwyr Her: Tanwariant (£126,848).**

Secondiadau staff craidd i gynlluniau penodol ynghyd â throsiant staff sydd wedi arwain at danwariant ar y pennawd yma. Hefyd, bu anhawster ac oedi cyn penodi mewn rhai meysydd penodol, megis Ymgynghorydd Her Ysgolion Arbennig.

Adroddwyd yn adolygiad tymor 2 tanwariant (£33,211).

1.3 **Gweithwyr - Hyfforddiant, hysbysebu a chostau gweithwyr eraill: Gorwariant £11,079:**

Mân orwariant, yn bennaf oherwydd yr angen i ail hysbysebu rhai swyddi, a'r angen i hysbysebu nifer o swyddi dros dro.

Adroddwyd yn adolygiad tymor 2 gorwariant £4,271.

1.4 **Adeilad: Tanwariant (£6,845):**

Wrth sefydlu cyllideb 2015/16, cynyddwyd y gyllideb 'Rhent Adeiladau' er mwyn adlewyrchu cost blwyddyn gyfan swyddfeydd newydd GwE yng Nghaernarfon a Bae Golwyn. Bu llithriad yn y dyddiad meddiannu'r eiddo newydd, sydd wedi arwain at danwariant un-tro yn 2015/16. Hefyd, bu cost ychwanegol un-tro £79,143 o symud, addasu, sefydlu'r systemau TG / ffônau, a dodrefnu'r swyddfeydd a'r ystafelloedd hyfforddi i fod yn addas i bwrpas. Arianwyd y gost un-tro hyn trwy gyfraniad ychwanegol gan yr Awdurdodau.

Adroddwyd yn adolygiad tymor 2 tanwariant (£18,157). Mae'r tanwariant ychydig llai na'r hyn ddisgwyliwyd, oherwydd cynnydd mewn defnydd o ystafelloedd allanol.

1.5 Cludiant: Tanwariant (£10,542):

Mae'r trosiant staff nodwyd yn 1.2 uchod hefyd wedi arwain at danwariant ar gludiant.

Dim newid o sylwedd i'r hyn adroddwyd yn yr adolygiad tymor 2.

1.6 Cyflenwadau a Gwasanaethau: Gorwariant £27,516:

Sefyllfa derfynol o orwariant £27,516 ar y pennawd yma, er gwaethaf y trosglwyddiad cyllideb (£25,732) nodwyd uchod yn 1.1.

Roedd grantiau wedi ariannu rhai staff ychwanegol dros dro ac wedi cynyddu'r angen am adnoddau technoleg gwybodaeth ar gost o oddeutu £35,000 nad oedd yn gymwys i'w ariannu o'r grantiau.

Hefyd, roedd taliad un tro o £19,620 ar system casglu data ar-lein (SMS) o'r pennawd hwn.

Lleihad o'r hyn adroddwyd yn yr adolygiad tymor 2 (gorwariant £39,768) yn dilyn ymdrech gan y gwasanaeth i leihau defnydd o gyflenwadau, mewn ymateb i'r gorwariant rhagwelwyd.

1.7 Broceru: Tanwariant / llithriad (£100,123):

Yn dilyn penderfyniad gan y Bwrdd Rheoli, mae'r gwasanaeth wedi ymrwymo i gyfrannu i raglen gefnogaeth TGAU ar draws nifer o ysgolion Gogledd Cymru. Gan fod mwyafrif y cyrsiau wedi cychwyn ym mis Ebrill 2016, mae'r tanwariant hwn wedi'i ymrwymo i'w wario yn 2016/17.

Ni ragwelwyd gôr/tan wariant yn yr adolygiad tymor 2.

1.8 Prosiectau Penodol: Tanwariant (£139,004) – Dim effaith net:

Mae gan y gwasanaeth nifer o brosiectau penodol sy'n cael eu hariannu o ffynonellau allanol, gan gynnwys grantiau. Mae'r arian sydd ar gael yn sylweddol (£9,891,785 yn 2015/16), gydag amodau caeth ac amserlen gwario cyfyngedig.

Mae gorwariant o £2,978 ar y grant Her Ysgolion Cymru i'w ariannu o'r gyllideb craidd.

Sylwadau rheolwyr GwE a'r Rhwydweithiau Rhanbarthol yn egluro'r resymau dros fethu gwario elfen o'r arian grant oedd ar gael:

LIDW

Mae'r gwariant yn adlewyrchu gallu'r rhwydwaith TGCh rhanbarthol i gefnogi, o ystyried yr amserlen heriol iawn a chwmpas cyfyngedig y grant. Mynegwyd pryderon gyda L.I.C. ynghylch tebygolrwydd o danwariant a chynigwyd cefnogaeth ychwanegol i ysgolion. Cafodd hyn ei wrthod gan Lywodraeth Cymru, gan na ystyriwyd i gefnogi HWB+ yn benodol. O ystyried y gefnogaeth grant mae ysgolion Canolfannau Rhagoriaeth HWB+ eisoes wedi derbyn, tua £30,000 yr un, ac yr un amserlen gywasgedig ar gyfer cyflawni gweithgareddau (4 mis), rydym yn credu bod y cymorth strategol a ddarparwyd gan y rhanbarth i 5 ysgol Canolfan Rhagoriaeth HWB+ yn arwyddocaol ac yn rhesymol o ystyried y cyfyngiadau a nodwyd.

GAD-PMG

2015/16 oedd y flwyddyn gyntaf i'r grant PMG cael ei weithredu yn unol â threfniadau newydd gan Lywodraeth Cymru. Nid oedd cadarnhad am y trefniadau wedi ei dderbyn tan ddiwedd chwarter 1 y flwyddyn ariannol. O ganlyniad, nid oedd Cydlynnydd mewn lle tan ddiwedd chwarter 1 a 2 dymor yn unig oedd ar gael i ddatblygu a darparu'r rhaglen. Rydym yn hyderus ein bod mewn sefyllfa llawer gwell eleni gan ein bod wedi derbyn amser i baratoi a datblygu'r rhaglen a fydd yn cael ei gynnal dros flwyddyn gyfan.

Ysgolion Arloesi

Penderfynodd dwy ysgol i dynnu allan o'r rhaglen wedi iddynt ddeall yr anghenion yn llawn. Y penderfyniad wedi ei wneud oherwydd diffyg capasiti i ymrwymo yn llawn i'r rhaglen. Ysgolion i fod i dderbyn £7,500 yr un. £14,328 o'r grant wedi ei glustnodi yn benodol (gan y Llywodraeth) ar gyfer prosiect penodol 'llwyth gwaith' gydag amodau caeth i'w dilyn. Cyrhaeddodd manylion yr elfen yma o'r grant yn rhy hwyr i'w rhannu gydag ysgolion er mwyn creu cynlluniau gwerth chweil gydag effaith.

Ni ragwelwyd gôr/tan wariant yn yr adolygiad tymor 2.

2. CRONFA TANWARIANT

- 2.1 Cyfanswm y gronfa ar gychwyn y flwyddyn gyllidol 2015/16 oedd (£266,829). Yn ystod 2015/16, defnyddiwyd £11,500 ar gyfer datblygu gwefan GwE. Wedi ychwanegu'r tan wariant o (£205,050) daw cyfanswm y gronfa, ar 31 Mawrth 2016, i (£460,379).
- 2.2 Fel nodwyd uchod yn 1.7, mae £100,100 wedi ymrwymo i'w wario yn gynnar yn 2016/17 ar y rhaglen gefnogaeth TGAU. Wedi hynny, bydd gwerth y gronfa yn lleihau i (£360,279).

Cyd-Bwyllgor GwE
(Cyngorau Conwy, Dinbych, Fflint,
Gwynedd, Môn a Wrecsam)

DATGANIAD O'R
CYFRIFON
2015/16
(Yn amodol ar
Archwiliad)

Adran Cyllid
Cyngor Gwynedd
www.gwynedd.llyw.cymru

MYNEGAI

	Tudalen
Adroddiad Naratif	2 - 4
Datganiad Cyfrifoldebau	5
Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau	6
Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	7
Y Fantolen	8
Datganiad Llif Arian	9
Nodiadau i'r Cyfrifon	10 – 29

ADRODDIAD NARATIF

RHAGARWEINIAD

Mae'r Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion Rhanbarthol (GwE) wedi ei sefydlu mewn partneriaeth rhwng chwe awdurdod Gogledd Cymru, sef Cyngor Bwrdeistrefol Sirol Conwy, Cyngor Sir Ddinbych, Cyngor Sir y Fflint, Cyngor Gwynedd, Cyngor Sir Ynys Môn a Chyngor Bwrdeistrefol Sirol Wrecsam, i fod yn atebol i'r Cyngorau ac i gyflawni swyddogaethau statudol y Cyngorau yng nghyswllt effeithiolrwydd a gwella ysgolion. Mae hyn yn cynnwys y dyletswyddau i fonitro, herio, darparu gwasanaethau cefnogol ar gyfer datblygiad proffesiynol parhaus drwy'r cwricwlwm a rheoli ysgolion, a hefyd darparu gwasanaethau y gellir eu comisiynu gan ysgolion ac awdurdodau lleol.

Penodwyd Cyngor Gwynedd fel yr Awdurdod Lletya ar gyfer gweithredu a chynnal y Gwasanaeth gyda Chyd-Bwyllgor o'r holl bartneriaid yn goruchwyllo rheolaeth o'r gwasanaeth.

Mae cyfrifon y Cyd-Bwyllgor GwE am 2015/16 wedi'u cyflwyno yma ar dudalennau 6 i 29. Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn cael ei baratoi yn unol â *Chôd Ymarfer ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig CIPFA 2015/16*.

Mae'r Cyfrifon yn cynnwys:-

- **Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau** - Dengys y datganiad hwn y symudiad o fewn y flwyddyn mewn gwahanol reserfau a ddelir gan y Cyd-Bwyllgor, wedi eu dadansoddi yn 'reserfau defnyddiadwy' a 'reserfau na ellir eu defnyddio'.
- **Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr** - Dengys y datganiad hwn y gost gyfrifyddol yn y flwyddyn o ddarparu gwasanaethau yn unol â pholisiau cyfrifeg cyffredinol derbyniol. Mae'r incwm a gwariant wedi ei rannu rhwng y chwech Cyngor isod fel a ganlyn am 2015/16 :

Conwy	15.50%
Dinbych	15.22%
Fflint	22.51%
Gwynedd	17.78%
Ynys Môn	10.14%
Wrecsam	18.85%

- **Y Fantolen** - Sydd yn gosod allan sefyllfa ariannol y Cyd-Bwyllgor ar 31 Mawrth 2016.
- **Y Datganiad Llif Arian** - Mae'r datganiad yma'n crynhoi llif yr arian i mewn ac allan o'r Cyd-Bwyllgor yn ystod 2015/16 at ddibenion refeniw a chyalaf.

Cefnogir y cyfrifon hyn gan yr Adroddiad Naratif yma, y Polisiau Cyfrifo ac amrywiol nodiadau i'r cyfrifon.

GWARIANT REFENIW YN 2015/16

- Dengys y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar dudalen 7 fod gwariant refeniw gros y Cyd-Bwyllgor ar y lefel Cost Gwasanaethau yn £13,924k yn ystod 2015/16, gyda'r sefyllfa net yn (£220k).
- Adroddwyd sefyllfa alldro ariannol 2015/16 i'r Cyd-Bwyllgor yn ei gyfarfod ar 6 Gorffennaf 2016. Gofynnwyd am gymeradwyaeth aelodau'r Cyd-Bwyllgor i drosglwyddo'r tanwariant o £205k i reserf penodol.

- Mae'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau a'r Cyfrif Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar dudalen 6 a 7 yn darparu dadansoddiad o'r symudiadau yn y flwyddyn.

TABL 1 - Crynodeb o'r Gymhariaeth rhwng y Gyllideb a'r Gwir Sefyllfa (Net)

Mae Tabl 1 yn cynnwys cymhariaeth perfformiad cyllidebol ar lefel crynhoad. Ceir gwybodaeth bellach yn Nhabl 2.

	Cyllideb	Gwir	Gwahaniaeth
	£'000	£'000	£'000
Gwariant ar Weithgareddau	14,295	13,951	(344)
Incwm			
Cyfraniadau'r Cynghorau ar gyfer costau rhedeg y gwasanaeth craidd:			
Conwy	(640)	(640)	0
Dinbych	(628)	(628)	0
Fflint	(929)	(929)	0
Gwynedd	(734)	(734)	0
Ynys Môn	(418)	(418)	0
Wrecsam	(778)	(778)	0
Incwm Arall	(10,168)	(10,029)	139
(Tanwariant)/Gorwariant Net	0	(205)	(205)

TABL 2 – Symudiad Trawsddodiad rhwng 'Crynodeb o'r Gymhariaeth rhwng y Gyllideb a'r Gwir Sefyllfa (Net)' (Tabl 1) i'r fformat Incwm a Gwariant

	Adroddiad	*Addasiad	Datganiad
	Perfformiad	Trawsddodiad	Incwm a
	£'000	£'000	Gwariant
Gwariant	13,951	(27)	13,924
Incwm	(14,156)	12	(14,144)
Cost Gwasanaethau Net	(205)	(15)	(220)

* Mae'r addasiadau yn y golofn trawsddodiad yn cyfeirio at addasiadau technegol pensiynau ac absenoldebau cronedig ac unrhyw gyfraniad i ac o reserfau.

• **Eitemau Materol o Incwm a Gwariant**

Mae'r eitemau perthnasol yn cynnwys:-

- Newid o £2,998k yn y maes pensiwn ar ailfesuriad o'r ymrwymadau/(asedau) buddion diffiniedig net, yn unol ag asesiad Actiwari Cronfa Bensiwn Gwynedd (Nodyn 16).
- Cynnydd o £6,030k mewn grantiau a chyfraniadau a'r gwariant cyfatebol (Nodyn 21).

• **Materion Eraill**

- Bu problemau digynsail yn y sefyllfa ariannol fyd-eang ers 2008. Oherwydd y sefyllfa gyffredinol yma, bu'n angenrheidiol i'r Cyd-Bwyllgor gymryd yr amgylchiadau i ystyriaeth yn ei gynlluniau ariannol, gan hefyd gadw lefel darbodus o reserfau.

- Ers y refferendwm ar aelodaeth y DU o'r Undeb Ewropeaidd, bu cryn ansicrwydd economaidd. Disgwylir i hyn barhau am gyfnod a gall hyn effeithio rhai ffactorau a phenderfyniadau cyllidol gan y Cyd-Bwyllgor yn 2016/17 a'r tymor canolig.

Darpariaethau ac Arian wrth Gefn

Mae gan y Cyd-Bwyllgor ddarpariaethau o £2k a reserfau a glustnodwyd o £542k. Ceir manylion yn y Fantolen, Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau a Nodyn 9 a 14.

Cronfa Bensiwn

Mae gan y Cyd-Bwyllgor ymrwymiad net yn deillio o'u cyfran o asedau ac ymrwymiadau'r Gronfa Bensiwn Gwynedd, sydd wedi ei gyfrifo yn unol â Safonau Cyfrifo Rhyngwladol 19. Mae'r Fantolen yn cynnwys asesiad gan Actiwari y Gronfa, Hymans, o gyfran y Cyd-Bwyllgor o ymrwymiad y Gronfa Bensiwn. Mae'r ymrwymiad net yma wedi lleihau £1,413k i £3,231k yn 2015/16. Gweler Nodyn 25 am wybodaeth bellach.

Sefyllfa ar un pwynt mewn amser yw'r ymrwymiad pensiwn net. Gall prisiau'r farchnad gynyddu neu leihau yn sylweddol yn y tymor byr ac felly nid oes modd meintoli'r effaith tymor hir bydd symudiad o'r fath yma ym mhrisiau'r farchnad yn ei gael ar y Gronfa Bensiwn.

Polisiau Cyfrifo

Mae'r egwyddorion cyfrifo a fabwysiadwyd ar ran y Cyd-Bwyllgor yn cydymffurfio â holl ymarferion cyfrifeg cymeradwy perthnasol ac maent wedi'u hegluro yn llawn yn y Polisiau Cyfrifo yn Nodyn 1 o'r Cyfrifon sy'n cychwyn ar dudalen 10.

Newidiadau mewn Polisiau Cyfrifeg ac i'r Datganiad o'r Cyfrifon

Nid oes unrhyw newid i'r polisiau cyfrifo yn ystod y flwyddyn ariannol 2015/16.

GWYBODAETH BELLACH

Mae Datganiad o'r Cyfrifon ar gael ar wefan Cyngor Gwynedd sef www.gwynedd.llyw.cymru.

Ceir gwybodaeth bellach am y cyfrifon gan:

William E Jones
Uwch Reolwr Cyllid
01286 679406

neu

Caren Rees Jones
Uned Cyfrifeg Canolog, Adran Cyllid
01286 679134

Adran Cyllid
Cyngor Gwynedd
Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH

Mae hyn yn rhan o bolisi'r Cyngor i ddarparu gwybodaeth lawn am weithgareddau'r Cyngor a'r Cyd-Bwyllgorau. Yn ychwanegol, mae gan aelodau'r cyhoedd sydd yn dymuno, hawl statudol i arolygu'r cyfrifon cyn cwblheir yr archwiliad. Hysbysir argaeledd y cyfrifon i'w harolygu yn y wasg leol ar yr adeg briodol.

CYD-BWYLLGOR GwE

DATGANIAD O'R CYFRIFON

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU AM Y DATGANIAD O'R CYFRIFON

CYFRIFOLDEB Y CYD-BWYLLGOR

Cyngor Gwynedd sydd â'r cyfrifoldeb am drefniadau a gweinyddiad ar faterion ariannol y Cyd-Bwyllgor. Mae'n ofynnol ar Gyngor Gwynedd i wneud trefniadau ar gyfer iawn weinyddiad ei faterion ariannol ac i sicrhau y rhoddir cyfrifoldeb am weinyddu'r materion hynny i un o'i swyddogion. Yng Nghyngor Gwynedd, y Pennaeth Cyllid yw'r "Swyddog Adran 151" hwnnw.

Cyfrifoldeb y Cyd-Bwyllgor yw rheoli ei weithgareddau er mwyn sicrhau defnydd effeithiol, effeithlon ac economaidd o'i adnoddau, gwarchod ei asedau, a chymeradwyo'r Datganiad o'r Cyfrifon.

CYFRIFOLDEB PENNAETH CYLLID CYNGOR GWYNEDD

Pennaeth Cyllid Cyngor Gwynedd sy'n gyfrifol am baratoi Datganiad Cyfrifon y Cyd-Bwyllgor GwE yn unol â'r ymarfer priodol fel a osodir yn y Côt Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig (y "Côt").

Wrth baratoi'r datganiad o'r cyfrifon, mae'r Pennaeth Cyllid wedi dewis polisiau cyfrifo priodol gan eu defnyddio'n gyson; wedi ffurfio barnau a gwneud amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus ac wedi cydymffurfio â'r Côt.

Hefyd, mae'r Pennaeth Cyllid wedi cadw cofnodion cyfrifo priodol a chyfamserol, ac wedi cymryd camau rhesymol i ddarganfod a gwarchod rhag twyll ac unrhyw afreoleidd-dra arall.

TYSTYSGRIF Y SWYDDOG CYLLIDOL CYFRIFOL

Tystiaf fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi ei baratoi yn unol â'r trefniadau uchod. Mae'r Datganiad yn cyflwyno darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol y Cyd-Bwyllgor GwE ar 31 Mawrth 2015 a'i incwm a'i wariant am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

Dafydd L. Edwards B.A., C.P.F.A., I.R.R.V.
Pennaeth Cyllid, Cyngor Gwynedd

29 Mehefin 2016

Tud. 33

DATGANIAD O'R SYMUDIAD MEWN RESERFAU

Dengys y datganiad hwn y symudiad o fewn y flwyddyn mewn gwahanol reserfau a ddelir gan y Cyd-Bwyllgor, wedi eu dadansoddi'n 'reserfau defnyddiady' (h.y. y rhai hynny sy'n gymwysedig i ariannu gwariant) a 'reserfau na ellir eu defnyddio'. Mae'r Gwarged neu (Ddiffyg) ar Ddarparu Gwasanaethau yn dangos y gwir gost economaidd o ddarparu gwasanaethau'r Cyd-Bwyllgor, gyda manylion pellach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr. Mae'r Cynnydd/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i Reserfau a Glustnodwyd yn dangos balans statudol y Gronfa Gyffredinol cyn unrhyw drosglwyddiadau dewisol i neu o reserfau a glustnodwyd a gyflawnir gan y Cyd-Bwyllgor.

	Nodyn	Balans Cronfa Gyffredinol £'000	Reserfau Cronfa Gyffredinol a Glustnodwyd £'000	Cyfanswm Reserfau Defnyddiady £'000	Reserfau na ellir eu defnyddio £'000	Cyfanswm Reserfau'r Cyd-Bwyllgor £'000
Balans 31 Mawrth 2014 a ddygwyd ymlaen		0	(777)	(777)	3,275	2,498
<u>Symudiad mewn reserfau yn 2014/15</u>						
(Gwarged)/Diffyg ar ddarparu gwasanaethau		482	0	482	0	482
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall		0	0	0	1,420	1,420
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr		482	0	482	1,420	1,902
Addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu dan y rheoliadau	8	(2)	0	(2)	2	0
(Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i Reserfau a Glustnodwyd		480	0	480	1,422	1,902
Trosglwyddiadau i/o Reserfau a Glustnodwyd	9	(480)	480	0	0	0
(Cynnydd)/Gostyngiad yn 2014/15		0	480	480	1,422	1,902
Balans 31 Mawrth 2015 a ddygwyd ymlaen		0	(297)	(297)	4,697	4,400
<u>Symudiad mewn reserfau yn 2015/16</u>						
(Gwarged)/Diffyg ar ddarparu gwasanaethau		(71)	0	(71)	0	(71)
Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall		0	0	0	(1,578)	(1,578)
Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr		(71)	0	(71)	(1,578)	(1,649)
Addasiadau rhwng sail cyfrifo a sail ariannu dan y rheoliadau	8	(174)	0	(174)	174	0
(Cynnydd)/Gostyngiad Net cyn Trosglwyddiadau i Reserfau a Glustnodwyd		(245)	0	(245)	(1,404)	(1,649)
Trosglwyddiadau i/o Reserfau a Glustnodwyd	9	245	(245)	0	0	0
(Cynnydd)/Gostyngiad yn 2015/16		0	(245)	(245)	(1,404)	(1,649)
Balans 31 Mawrth 2016 a ddygwyd ymlaen		0	(542)	(542)	3,293	2,751

DATGANIAD INCWM A GWARIANT CYNHWYSFAWR – 2015/16

Dengys y datganiad hwn y gost gyfrifyddol yn y flwyddyn o ddarparu gwasanaeth y Cyd-Bwyllgor yn unol â pholisïau cyfrifeg cyffredinol dderbyniol.

2014/15			Nodyn	2015/16		
Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net		Gwariant Gros	Incwm Gros	Gwariant Net
£'000	£'000	£'000		£'000	£'000	£'000
2,624	0	2,624	Gweithwyr	3,053	0	3,053
6	0	6	Eiddo	41	0	41
137	0	137	Cludiant	148	0	148
1,492	0	1,492	Gwasanaethau a Chyflenwadau	1,007	0	1,007
4,215	0	4,215	Trydydd Parti	9,675	0	9,675
0	(8,128)	(8,128)	Incwm	0	(14,144)	(14,144)
8,474	(8,128)	346	Cost Gwasanaethau	13,924	(14,144)	(220)
0	0	0	Gwariant Gweithredol Arall	0	0	0
136	0	136	Gwariant ac Incwm Ariannu a Buddsoddi	149	0	149
0	0	0	Treth ac Incwm Grant Amhenodol	0	0	0
8,610	(8,128)	482	(Gwarged) / Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau	14,073	(14,144)	(71)
		1,420	Ailfesuriad o'r ymrwymadau/(asedau) buddion diffiniedig net			(1,578)
		1,420	Incwm a Gwariant Cynhwysfawr Arall			(1,578)
		1,902	Cyfanswm Incwm a Gwariant Cynhwysfawr			(1,649)

Y FANTOLEN – 31 MAWRTH 2016

Dengys y Fantolen werth asedau ac ymrwymadau'r Cyd-Bwyllgor ar ddyddiad y Fantolen. Mae asedau/(ymrwymadau) net y Cyd-Bwyllgor (asedau llai ymrwymadau) yn cyfateb i'r reserfau a ddeler gan y Cyd-Bwyllgor.

31 Mawrth 2015 £'000		Nodyn	31 Mawrth 2016 £'000
	Asedau Tymor Hir		
11	Dyledwyr Tymor Hir		7
11			7
5,398	Dyledwyr Tymor Byr	11	1,547
0	Arian a Chyferthoedd Arian	12	1,561
5,398	Asedau Cyfredol		3,108
(762)	Gorddrafft Banc	12	0
(4,279)	Credydwyr Tymor Byr	13	(2,506)
0	Darpariaethau Tymor Byr	14	(2)
(120)	Derbyniadau Grantiau o Flaen Llaw	21	(127)
(5,161)	Ymrwymadau Cyfredol		(2,635)
(4)	Darpariaethau Tymor Hir	14	0
(4,644)	Ymrwymiad Pensiwn	25	(3,231)
(4,648)	Ymrwymadau Tymor Hir		(3,231)
(4,400)	Asedau Net		(2,751)
(297)	Reserfau Defnyddiadwy	15	(542)
4,697	Reserfau na ellir eu defnyddio	16	3,293
4,400	Cyfanswm Reserfau		2,751

DATGANIAD LLIF ARIAN – 2015/16

Dengys y Datganiad Llif Arian newidiadau mewn arian a chyfwerthoedd arian y Cyd-Bwyllgor yn ystod y cyfnod adrodd.

2014/15 £'000	Nodyn	2015/16 £'000
482 (Gwarged) / Diffyg Net ar Ddarparu Gwasanaethau		(71)
395 Addasiadau i'r gwarged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau am symudiadau anariannol (<i>credydwy, dyledwy a pensiwn</i>)	17	(2,247)
0 Addasiadau am eitemau cynwysedig yn y gwarged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaethau sydd yn weithgareddau buddsoddi neu ariannu		0
877 Llif Arian Net o Weithgareddau Gweithredu		(2,318)
11 Gweithgareddau Buddsoddi		(5)
0 Gweithgareddau Ariannu		0
888 (Cynnydd)/Lleihad net mewn arian a chyfwerthoedd arian		(2,323)
(126) Arian a chyfwerthoedd arian ar ddechrau'r cyfnod adrodd		762
762 Arian a chyfwerthoedd arian ar ddiwedd y cyfnod adrodd		(1,561)

*Sefyllfa Llif Arian yn unol â Pholisi Cyfrifo 1.3

NODIADAU I'R CYFRIFON

NODYN I – POLISIÂU CYFRIFO

1.1 Egwyddorion Cyffredinol

Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn crynhoi trafodion y Cyd-Bwyllgor yn y flwyddyn ariannol 2015/16 a'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn honno, sef 31 Mawrth 2016. Mae'r Rheoliadau Cyfrifo ac Archwilio (Cymru) 2014 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyd-Bwyllgor baratoi Datganiad o'r Cyfrifon yn flynyddol, a hynny yn unol ag arferion cyfrifo cywir. Mae'r arferion hyn wedi eu cynnwys yn bennaf yn y *Côd Ymarfer ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2015/16* a'r *Côd Ymarfer Adrodd ar Wasanaeth 2015/16*, ac yn cael eu cefnogi gan Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh) a chyfarwyddiadau statudol a gyhoeddir yn unol â Deddf 2014.

Arfer y Cyd-Bwyllgor yw gweithredu ar y sail bod pob eitem o wariant yn cael eu trin fel refeniw yn y lle cyntaf. Os bydd unrhyw eitemau cyfalaf eu natur (e.e. offer TG, dodrefn) yn profi bod ganddynt arwyddocâd materol ar y cyflwyniad cywir a theg o'r sefyllfa ariannol, yna byddai'r eitemau yn cael eu trin yn unol ag arferion priodol.

Natur gyfyngedig sydd i drafodion y Cyd-Bwyllgor ac felly gweler isod y polisiâu perthnasol yn unig.

1.2 Croniadau Incwm a Gwariant

Cyfrifir am weithgareddau yn y flwyddyn maent yn cymryd lle, nid pan wneir neu derbynnir taliadau arian parod.

- Bydd y refeniw o werthu nwyddau yn cael ei adnabod pan fydd y Cyd-Bwyllgor yn trosglwyddo'r risgiau arwyddocaol a buddion perchnogaeth i'r prynwr, a phan mae'n debygol y bydd buddiant economaidd neu'r gwasanaeth potensial cysylltiol gyda'r trafodyn hefyd yn trosglwyddo i'r Cyd-Bwyllgor.
- Bydd refeniw o ddarparu gwasanaeth yn cael ei adnabod pan fydd y Cyd-Bwyllgor yn gallu mesur yn ddibynadwy'r canran sydd wedi ei gwblhau o'r trafodyn ynghyd â'r tebygolrwydd y bydd buddiant economaidd neu'r gwasanaeth potensial cysylltiol gyda'r trafodyn hefyd yn trosglwyddo i'r Cyd-Bwyllgor.
- Bydd cyflenwadau yn cael eu trin fel gwariant fel maent yn cael eu treulio – pan fydd bwlch rhwng y dyddiad mae'r cyflenwadau wedi eu derbyn a'u treulio, byddant yn cael eu dal fel stoc ar y Fantolen pan fod balansau o'r fath yn cael eu cysidro yn faterol berthnasol.
- Bydd treuliau, mewn cysylltiad â'r gwasanaeth a roddwyd (gan gynnwys gwasanaeth gan weithwyr cyflogedig) yn cael eu cofnodi fel gwariant pan fydd y gwasanaeth wedi ei dderbyn yn hytrach na phryd fydd taliadau'n cael eu gwneud.
- Ble mae refeniw a gwariant wedi eu hadnabod ond nid yw'r arian wedi ei dderbyn neu dalu allan, bydd rhaid creu dyledwr neu gredydwr am y symiau perthnasol ar y Fantolen. Ble mae tebygolrwydd o beidio casglu'r ddyled, bydd rhaid ysgrifennu'r dyledion lawr a chodi tal allan o gyfrif refeniw am yr incwm fydd yn debygol o beidio cael ei gasglu.

1.3 Arian a Chyferwerthoedd Arian

Nid oes gan y Cyd-Bwyllgor gyfrif banc ei hun a gweinyddir yr holl arian parod gan Cyngor Gwynedd o fewn ei gyfrifon ei hun.

1.4 Buddiannau Gweithwyr

1.4.1 Buddion sy'n Daladwy yn ystod Cyflogaeth

Buddion tymor byr yw'r rhai hynny sydd yn ddyledus o fewn 12 mis i ddiwedd y flwyddyn. Maent yn cynnwys buddion megis cyflogau, tâl gwyliau a thâl salwch i weithwyr cyfredol ac maent yn cael eu hadnabod fel cost am wasanaethau yn y flwyddyn y mae'r gweithiwr yn gwasanaethu'r Cyd-Bwyllgor. Gwneir cronriad ar gyfer cost hawl gwyliau (neu unrhyw amser i ffwrdd o'r gwaith e.e. amser wedi ei gronni) sydd yn ddyledus i'r gweithwyr ond sydd heb ei gymryd cyn diwedd y flwyddyn ac yn cael ei gario drosodd i'r flwyddyn ariannol nesaf. Mae'r cronriad yn seiliedig ar raddfeydd cyflog sydd yn berthnasol i'r flwyddyn ariannol ddilynol, sef y flwyddyn mae'r gweithiwr yn derbyn y budd o'r gwyliau. Mae cost y cronriad yn mynd yn erbyn Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau ond mae

NODYN I – POLISIÂU CYFRIFO (parhad)

wedyn yn cael ei wrth-droi drwy'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau fel bod cost y gwyliau yn mynd yn erbyn y flwyddyn y cymerir y gwyliau.

1.4.2 Buddion Terfynu Cyflogaeth

Mae buddion terfynu cyflogaeth yn daladwy o ganlyniad i benderfyniad y Cyd-Bwyllgor i derfynu cyflogaeth swyddog cyn y dyddiad ymddeol arferol neu o ganlyniad i benderfyniad y swyddog i dderbyn tâl diswyddo gwirfoddol ac fe'u codir ar sail addasiad cronïad yn erbyn y gwasanaeth priodol neu, lle mae'n berthnasol, y llinell Costau Heb eu Dosrannu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr pan na all y Cyd-Bwyllgor dynnu'n ôl y cynnig o'r buddion hynny neu pan fo'r Cyd-Bwyllgor yn cydnabod cost o ail-strwythuro, p'run bynnag sydd gyntaf.

Pan fo buddion terfynu cyflogaeth yn cynnwys ychwanegiadau i bensiynau mae'r ddarpariaeth statudol yn golygu y dylai'r Cyd-Bwyllgor dderbyn y gost sydd yn daladwy gan y Cyd-Bwyllgor i'r Gronfa Bensiwn neu i'r pensiynwr yn hytrach na'r swm wedi ei gyfrifo yn unol â'r safonau cyfrifeg berthnasol. Yn y Datganiad o'r Symudiad mewn Reserfau mae angen neilltuo symiau i ac o'r Gronfa Bensiwn er mwyn diddymu'r credydau a'r debydau damcaniaethol am fuddion terfynu pensiynau ychwanegol a rhoi yn eu lle, y debydau am yr arian a dalwyd i'r Gronfa Bensiwn a'r pensiynwyr ac unrhyw symiau taladwy ond sydd heb eu talu at ddiwedd y flwyddyn.

1.4.3 Buddion Ôl-gyflogaeth

Mae gweithwyr y Cyd-Bwyllgor yn aelodau o ddau gynllun pensiwn ar wahân:

- Y Cynllun Pensiwn Athrawon a weinyddir gan Capita Teachers' Pensions ar ran Adran Addysg Llywodraeth San Steffan.
- Y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a weinyddir gan Gronfa Bensiwn Gwynedd yng Nghyngor Gwynedd.

Mae'r ddau gynllun yn darparu buddion diffiniedig i'w haelodau (pensiynau a lym-p-symiau) sydd wedi eu hennill yn ystod eu hamser gyda'r Cyd-Bwyllgor a'u cyn-gyflogwyr.

Fodd bynnag, mae'r trefniadau ar gyfer y cynllun athrawon yn golygu nad yw ymrwymadau'r buddion yn cael eu hadnabod i'r Cyd-Bwyllgor. Mae'r cynllun felly yn cael ei gyfrifo fel petai yn gynllun cyfraniadau diffiniedig ac nid yw ymrwymadau ar gyfer taliadau yn y dyfodol yn cael eu hadnabod yn y Fantolen. Mae'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn cynnwys cost cyfraniadau'r cyflogwr sy'n daladwy i'r Cynllun Pensiwn Athrawon yn y flwyddyn.

1.4.4 Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Mae gan bob aelod arall o'r staff, yn amodol ar rai meini prawf, yr hawl i fod yn aelod o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Mae'r costau pensiwn a godir ar gyfrifon y Cyd-Bwyllgor ar gyfer y dosbarth yma o weithwyr yn cael eu pennu gan weinyddwyr y Gronfa ac yn cynrychioli cyfran sefydlog o gyfraniad y gweithwyr i'r cynllun.

Mae'r Cynllun Llywodraeth Leol yn cael ei drin fel cynllun budd diffiniedig:

Mae ymrwymadau Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd i'w priodoli i'r Cyd-Bwyllgor yn cael eu cynnwys yn y Fantolen ar sail actiwaraid drwy'r dull rhagamcanu unedau h.y. asesiad o daliadau fydd yn cael eu gwneud yn y dyfodol mewn perthynas â buddion ymddeol a enillwyd hyd yn hyn gan y gweithwyr, yn seiliedig ar gyfradd marwolaeth, cyfradd trosiant gweithwyr a.y.y.b. yn ogystal â thafluniad enillion ar gyfer gweithwyr cyfredol.

Gostyngir yr ymrwymadau i'w gwerth ar sail prisiau cyfredol gan ddefnyddio cyfradd ddisgownt o 3.5% wedi ei gyfrifo fel cyfartaledd cymhwysol 'spot yields' ar fondiau corfforaethol o werth AA.

Mae asedau Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd i'w priodoli i'r Cyd-Bwyllgor yn cael eu cynnwys yn y Fantolen ar sail gwerth teg a benderfynir gan actiwari'r Gronfa.

Dadansoddir y newid yn ymrwymiad net pensiynau i'r cydrannau canlynol:

NODYN I – POLISIÂU CYFRIFO (parhad)

Cost gwasanaeth yn cynnwys:

- Cost gwasanaeth cyfredol – y cynnydd mewn ymrwymïadau o ganlyniad i flynyddoedd o wasanaeth a enillwyd eleni - dyrennir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr i'r gwasanaethau lle mae'r gweithwyr yn gweithio
- Cost gwasanaeth y gorffennol – mae'r cynnydd mewn ymrwymïadau yn deillio o benderfyniadau yn y flwyddyn gyfredol ble mae eu heffaith yn gysylltiedig â'r blynyddoedd o wasanaeth a enillwyd mewn blynyddoedd cynharach – mae'n cael ei ddebydu i'r Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel rhan o Gostau heb eu Dosrannu
- Llog net ar y buddion diffiniedig/(asedau) net, h.y. y gost llog net i'r awdurdod - y newid yn ystod y cyfnod yn yr ymrwymïad/(asedau) buddion diffiniedig net sy'n codi o dreigliad amser sy'n mynd yn erbyn llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr - mae hyn yn cael ei gyfrifo ar sail gweithredu'r gyfradd ddisgownt sy'n cael ei ddefnyddio i fesur yr ymrwymïad buddion diffiniedig ar gychwyn y cyfnod i'r ymrwymïad/(asedau) buddion diffiniedig net ar gychwyn y cyfnod - gan gymryd i ystyriaeth unrhyw newidiadau yn yr ymrwymïad/(asedau) buddion diffiniedig net yn ystod y cyfnod o ganlyniad i gyfraniadau a thaliadau budd.

Ailfesuriadau yn cynnwys:

- Enillion ar asedau'r Cynllun - gan eithrio symiau sy'n gynwysedig yn llog net ar yr ymrwymïad/(asedau) buddion diffiniedig net - yn cael eu debydu i Reserf Pensiwnau fel Incwm a Gwariant Ariannu Cynhwysfawr Arall
- Enillion a cholledion actiwaraid - newidiadau i'r ymrwymïad pensiwn net oherwydd nad yw'r digwyddiadau yn cyd-fynd â'r rhagdybiaethau a wnaethpwyd yn y prisiad actiwaraid diwethaf neu am nad yw'r actiwari wedi diweddarau ei ragdybiaethau - yn cael eu debydu i'r Reserf Pensiwn fel Incwm a Gwariant Ariannu Cynhwysfawr Arall

Cyfraniadau a delir i'r Gronfa Bensiwn Gwynedd - arian a delir fel cyfraniadau'r cyflogwr i'r Gronfa Bensiwn ar gyfer setliad ymrwymïadau; sydd ddim yn cael eu cyfrifo fel traul.

Gyda buddion ymddeol, mae'n ofynnol, yn unol â darpariaethau statudol, i'r Gronfa Gyffredinol dderbyn cost y swm sy'n daladwy gan y Cyd-Bwyllgor i'r Gronfa Bensiwn neu'n uniongyrchol i'r pensiwnwyr yn ystod y flwyddyn yn hytrach na'r swm a gyfrifir yn ôl y safonau cyfrifeg berthnasol. Yn y Datganiad o'r Symudiadau mewn Reserfau, mae hyn yn golygu bod angen neilltuo arian i neu allan o'r Reserf Pensiwn er mwyn diddymu'r credydau a'r debydau damcaniaethol ar gyfer buddion ymddeol a rhoi yn eu lle'r debydau am arian a dalwyd i'r Gronfa Bensiwn a phensiwnwyr ac unrhyw symiau sy'n daladwy ond sydd heb eu talu at ddiwedd y flwyddyn. Mae'r balans negyddol sydd yn deillio o hyn yn y Reserf Pensiwn yn fesur o effaith buddiol i'r Cyd-Bwyllgor o orfod trin buddion ymddeol ar sail llif arian yn hytrach na thros y cyfnod y mae'r gweithwyr yn derbyn y budd.

Mae'r Safon Adrodd Ryngwladol (IAS) 19 yn rheoli sut y dylid trin a datgelu'r ymrwymïadau tymor hir sy'n bodoli mewn perthynas â chostau pensiwn. Mae'n ofynnol i gynghorau lleol (yn cynnwys Cyd-Bwyllgorau) yng Nghymru a Lloegr baratoi eu datganiadau ariannol yn unol â gofynion IAS19.

1.4.5 Buddion Dewisol

Mae gan y Cyd-Bwyllgor hefyd bwerau cyfyngedig i wneud dyfarniadau dewisol mewn achosion o ymddeoliadau cynnar. Bydd unrhyw ymrwymïadau sydd yn deillio o ddyfarniad o'r fath i unrhyw aelod o'r staff (yn cynnwys athrawon) yn cael eu cronni yn y flwyddyn y cymerwyd y penderfyniad i wneud y dyfarniad gan ddefnyddio'r un polisiâu â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol i gyfrifo amdanynt.

NODYN I – POLISIÂU CYFRIFO (parhad)

1.5 Digwyddiadau Wedi'r Cyfnod Adrodd

Digwyddiadau wedi dyddiad y fantolen yw'r digwyddiadau hynny, ffafriol ac anffafriol, sy'n digwydd rhwng diwedd y cyfnod adrodd a'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddiad y Datganiad o'r Cyfrifon. Gellir adnabod dau fath o ddigwyddiad:

- y rhai hynny sy'n darparu tystiolaeth o amgylchiadau a oedd yn bodoli ar ddiwedd y cyfnod adrodd – caiff y Datganiad o'r Cyfrifon ei addasu i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath.
- y rhai hynny sy'n dynodi amgylchiadau a gododd ar ôl y cyfnod adrodd – ni chaiff y Datganiad o'r Cyfrifon ei addasu i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath, ond os ystyrir y byddai'n cael effaith faterol, yna byddai natur y digwyddiadau ynghyd â amcangyfrif o'r effaith ariannol (lle gellid amcangyfrif y gost) yn cael ei ddatgelu yn y nodiadau.

Nid yw unrhyw ddigwyddiadau sy'n digwydd wedi'r dyddiad awdurdodi cyhoeddiad yn cael eu hadlewyrchu yn y Datganiad o'r Cyfrifon.

1.6 Addasiadau Cyfnod Blaenorol, newidiadau i Bolisiâu Cyfrifo, Amcangyfrifon a Gwallau

Gall yr angen i wneud addasiadau cyfnod blaenorol godi o ganlyniad i newid mewn polisiâu cyfrifo neu i gywiro gwall sylweddol. Cyfrifir am newidiadau mewn amcangyfrifon cyfrifeg yn rhagolygonol, h.y. yn y flwyddyn gyfredol a'r blynnyddoedd i ddod a effeithir gan y newid, ac felly ni wneir addasiad cyfnod blaenorol.

Yr unig dro y gwneir newidiadau i bolisiâu cyfrifo yw pan yn ofynnol gan ymarferion cyfrifo priodol neu bod y newid yn darparu gwybodaeth mwy dibynadwy neu berthnasol am effaith trafodion, digwyddiadau eraill ac amodau ar sefyllfa ariannol neu berfformiad ariannol y Cyd-Bwyllgor. Pan wneir newid, cyfrifir amdano yn ôl-weithredol (oni bai y nodir yn wahanol) trwy addasu balans agoriadol a ffigyrau cymharol y cyfnod blaenorol fel pe bai'r polisi wedi bodoli erioed.

Caiff gwallau materol a ddarganfyddir mewn ffigyrau cyfnodau blaenorol eu cywiro'n ôl-weithredol trwy addasu balans agoriadol a ffigyrau cymharol y cyfnod blaenorol.

1.7 Grantiau'r Llywodraeth a Chyfraniadau Eraill

Mae grantiau a chyfraniadau sy'n ymwneud â gwariant cyfalaf a refeniw yn cael eu cyfrifo ar sail cronïadol, ac yn cael eu cydnabod ar unwaith fel incwm i'r gwasanaeth perthnasol o fewn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, oni bai bod amod ynghlwm wrth y grant neu gyfraniad nad yw'r Cyd-Bwyllgor wedi ei fodloni.

1.8 Gorbenion a Chostau Gwasanaethau Cefnogol

Mae'r taliadau am wasanaethau a ddarperir gan Adrannau Canolog Cefnogol o fewn Cyngor Gwynedd yn seiliedig ar gyfuniad o brisiau a bennir ymlaen llaw, amser y staff a gofnodir, cofnodi trafodion a fformiwlâu penodedig.

1.9 Costau heb eu Dosrannu

Mae'r mwyafrif o'r gwasanaethau cefnogol canolog yn cael eu dyrannu i'r rhaniad gwasanaeth yn unol â Côt Ymarfer Adrodd ar Wasanaeth (SeRCOP) 2015/16. Mae'r eitemau sydd yn cael eu heithrio o'r driniaeth yma yn cael eu diffinio fel Costau heb eu Dosrannau ac yn cynnwys cost buddiannau dewisol ddyfarnwyd i weithwyr sy'n ymddeol yn gynnar.

1.10 Darpariaethau

Mae'r Cyd-Bwyllgor yn gosod darpariaethau o'r neilltu ar gyfer ymrwymïadau penodol sy'n debygol neu'n sicr o godi ond ni ellir ar hyn o bryd eu pennu'n gywir. Dosberthir y darpariaethau hyn fel ymrwymïadau tymor hir neu dymor byr fel sy'n briodol yn ddibynol ar natur bob darpariaeth.

1.11 Reserfau

Mae reserfau penodol yn cael eu creu ar gyfer rhoi symiau o'r neilltu ar gyfer cynlluniau gwario'r dyfodol. Mae hyn yn cael ei wneud drwy drosglwyddiadau allan o'r Balans Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad o'r Symudiad mewn Reserfau.

NODYN 1 – POLISIÂU CYFRIFO (parhad)

Cedwir rhai reserfau eraill sef 'Reserfau na ellir eu defnyddio' i bwrpasau technegol o reoli'r prosesau cyfrifo ar gyfer asedau anghyfredol, offerynnau ariannol a buddion gweithwyr. Nid yw'r rhain yn cynrychioli adnoddau defnyddiadwy y Cyd-Bwyllgor.

1.12 Treth ar Werth

Dim ond mewn sefyllfa ble nad oes modd adennill TAW, y cynhwysir TAW neu'n ei dderbyn fel cost 'TAW anadferadwy'. Nid yw'r Cyd-Bwyllgor wedi cofrestru gyda TAW. Mae'r TAW yn cael ei adennill drwy gofrestrriad TAW Cyngor Gwynedd.

1.13 Dyledwyr a Chredydwyr

Cedwir Cyfrifon y Cyd-Bwyllgor ar sail cronni yn unol â'r Côt Ymarfer Cyfrifeg. Mae'r cyfrifon yn adlewyrchu gwir wariant ac incwm yn berthnasol i'r flwyddyn dan sylw, p'run a'u os yw'r taliadau a'r derbyniadau wedi eu talu neu eu derbyn a'i peidio yn y flwyddyn.

Eithriad i'r arfer yma yw taliadau chwarterol megis trydan, a gyfrifir yn ôl dyddiad darllen y mesurydd yn hytrach na rhannu'r gost rhwng gwahanol flynyddoedd ariannol, ac hefyd rhai taliadau blynyddol. Trwy weithredu'r polisi'n gyson ymhob blwyddyn ni chaiff effaith o bwys ar gyfrifon y flwyddyn.

1.14 Gweithrediadau wedi eu Cyd-reoli

Gweithrediadau a reolir ar y cyd yw'r gweithgareddau sy'n cael eu hymgymryd â hwy ar y cyd â mentrwyr eraill sy'n cynnwys defnyddio asedau ac adnoddau'r mentrwyr yn hytrach na sefydlu endid ar wahân.

Mae'r Cyd-Bwyllgor GwE wedi ei gategoreiddio fel Gweithred sydd wedi ei Gyd-reoli.

NODYN 2 – NEWID MEWN POLISI CYFRIFO

Nid oes unrhyw newid i'r polisiâu cyfrifo yn ystod y flwyddyn ariannol 2015/16.

NODYN 3 - SAFONAU CYFRIFEG SYDD WEDI EU CYHOEDDI OND HEB EU MABWYSIADU ETO

Mae'r Côt Ymarfer ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig CIPFA yn gofyn i effaith disgwylidig unrhyw safonau cyfrifeg sydd wedi eu cyhoeddi ond heb eto eu mabwysiadu gael eu datgan. Mae'r safonau cyfrifeg cysylltiedig sydd yn y Côt Ymarfer 2016/17 fel a ganlyn:

Newidiadau i Safon Cyfrifo Cenedlaethol (SCC) I Cyflwyniad Datganiad o'r Cyfrifon –

Mae'r safon yma yn darparu arweiniad ar ffurf y datganiad cyfrifon a bydd yn arwain at newid yn fformat y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr, Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau ac yn cyflwyno Dadansoddiad Gwariant a Chyllido newydd. Mae'r addasiadau yma yn deillio o'r adolygiad "Dweud y Stori" ar gyflwyniad datganiadau ariannol awdurdodau lleol yn ogystal â newidiadau IAS 1 o dan Ymgyrch Datgeliad Safonau y Bwrdd Cyfrifo Rhyngwladol.

Mae addasiadau eraill o ganlyniad i Welliannau Blynyddol i Gylchoedd SAARh, SAARh I ITrefniadau ar y Cyd, SCC 16 Eiddo, Offer a Chyfarpar, a SCC 19 Buddion Gweithwyr yn fychan, ac nid oes disgwylid iddynt gael effaith materol ar Ddatganiad o Gyfrifon y Cyd-Bwyllgor.

Mae'n ofynnol fod y Côt yn weithredol o 1 Ebrill 2016 ac felly nid oes unrhyw effaith ar Ddatganiad o'r Cyfrifon 2015/16.

NODYN 4 - BARN ALLWEDDOL WRTH DDEFNYDDIO'R POLISIÂU CYFRIFO

Wrth weithredu'r polisiâu cyfrifo a restrir yn Nodyn 1, mae'r Cyd-Bwyllgor wedi gorfod barnu, gwneud amcangyfrifon a thybiaethau ynghylch trafodion cymhleth, rhai sy'n cynnwys ansicrwydd am ddigwyddiadau i'r dyfodol a symiau yr asedau ac ymrwymïadau i'w cario, nad yw'n amlwg o ffynonellau eraill.

Mae'r farn, amcangyfrifon a thybiaethau cysylltiol a wnaed wedi eu selio ar arferion cyfredol priodol, profiad hanesyddol a ffactorau eraill sy'n cynnwys tybiaethau a thafluniadau hanesyddol, cyfredol a rhagamcanion i'r dyfodol, asesiad proffesiynol, tueddiadau cyfredol a ffactorau lleol a ystyrir yn berthnasol.

Yn y blynyddoedd diwethaf bu peth ansicrwydd am lefelau ariannu grantiau i'r dyfodol gan Lywodraeth Cymru. Mae'r mater yma yn rhan bwysig o strategaeth ariannol y Cyd-Bwyllgor sy'n cael ei ddiweddarau yn gyson, gyda'r ffactorau a wybyddir ac a ragwelir yn cael ystyriaeth briodol.

Gwneir pob ymdrech i ddod o hyd i ac i ddefnyddio'r holl wybodaeth berthnasol wrth asesu a phennu'r sefyllfa, sy'n hynod allweddol wrth ystyried materion megis prisiad yr actiwari o asedau a rhwymedigaethau'r gronfa bensiwn, reserfau a glustnodwyd, darpariaethau ac ymrwymïadau dibynnol. Fodd bynnag, gan nad oes modd pennu'r materion hyn i sicrwydd gall y gwir ganlyniadau amrywio o'r amcangyfrifon. Mae'r amcangyfrifon a thybiaethau gwaelodol yn cael eu hadolygu'n gyson.

NODYN 5 - TYBIAETHAU WEDI EU GWNEUD AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU ERAILL O AMCANGYFRIF ANSICR

Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn cynnwys ffigyrau wedi eu hamcangyfrif yn seiliedig ar dybiaethau wedi eu gwneud gan y Cyd-Bwyllgor am y dyfodol neu sydd yn ansicr fel arall. Mae'r amcangyfrifon wedi eu seilio ar brofiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, gan na ellir pennu rhai balansau yn bendant, gall y canlyniadau terfynol fod yn wahanol i'r tybiaethau ac amcangyfrifon.

Mae'r eitem ganlynol ar Fantolen y Cyd-Bwyllgor ar 31 Mawrth 2016 yn un a ystyrir gyda risg sylweddol (o ran sicrwydd y gwerth a amcangyfrifir) a allai arwain at gywiriadau arwyddocaol yn y flwyddyn ariannol sydd i ddod:

- **Ymrwymiad Pensiwn** - Mae sefyllfa'r Ymrwymiad Pensiwn a adlewyrchir yn y cyfrifon yn seiliedig ar nifer o asesiadau a dyfarniadau cymhleth a phroffiliau amrywiol gan gynnwys y gyfradd ddisgowntio a ddefnyddir, rhagolygon lefelau cyflog, newidiadau mewn oedran ymddeol, cyfradd marwolaethau a'r gyfradd adenillion ddisgwyliedig ar asedau'r gronfa bensiwn, yn unol â'r wybodaeth a ddarparwyd gan Actiwari Cronfa Bensiwn Gwynedd. Mae gwybodaeth bellach ar gael yn Nodyn 24 a 25

NODYN 6 – EITEMAU MATEROL O INCWM A GWARIANT

Mae'r eitemau perthnasol yn cynnwys:-

- Newid o £2,998k yn y maes pensiwn ar ailfesuriad o'r ymrwymïadau/(asedau) buddion diffiniedig net, yn unol ag asesiad Actiwari Cronfa Bensiwn Gwynedd (Nodyn 16)
- Cynnydd o £6,030k mewn grantiau a chyfraniadau a'r gwariant cyfatebol (Nodyn 21).

NODYN 7 – DIGWYDDIADAU WEDI DYDDIAD Y FANTOLEN

Nid ydym yn ymwybodol o unrhyw ddigwyddiadau ôl-fantolen.

NODYN 8 - ADDASIADAU RHWNG SAIL CYFRIFO A SAIL ARIANNU DAN Y RHEOLIADAU

Mae'r nodyn hwn yn manylu ar yr addasiadau a wneir i gyfanswm yr incwm a gwariant cynhwysfawr a gydnabyddir gan y Cyd-Bwyllgor yn ystod y flwyddyn yn unol ag ymarferion cyfrifo priodol i'r adnoddau hynny a benodir gan ddarpariaethau statudol yn rhai sydd ar gael i'r Cyd-Bwyllgor i gwrdd â gwariant yn y dyfodol.

2015/16		
ADDASIADAU RHWNG SAIL CYFRIFO A SAIL ARIANNU DAN Y RHEOLIADAU		
	Reserf Defnyddiadwy Balans Cronfa Gyffredinol	Symudiad mewn Reserfau na ellir eu defnyddio
	£'000	£'000
Addasiadau yn ymwneud â'r Gronfa Bensiwn:		
Gwrthdroi eitemau yn ymwneud â budd-dal ymddeol wedi eu debydu/ credydu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (Nodyn 25)	(741)	741
Cyfraniadau pensiwn y Cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sydd yn daladwy yn y flwyddyn	576	(576)
Addasiadau yn bennaf ymwneud â'r Cyfrif Absenoldeb Cronedig		
Gwahaniaeth rhwng taliadau swyddogion sydd wedi ei gynnwys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau a'r taliadau swyddogion yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(9)	9
Cyfanswm Addasiadau	(174)	174

2014/15		
ADDASIADAU RHWNG SAIL CYFRIFO A SAIL ARIANNU DAN Y RHEOLIADAU		
	Reserf Defnyddiadwy Balans Cronfa Gyffredinol	Symudiad mewn Reserfau na ellir eu defnyddio
	£'000	£'000
Addasiadau yn ymwneud â'r Gronfa Bensiwn:		
Gwrthdroi eitemau yn ymwneud â budd-dal ymddeol wedi eu debydu/ credydu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr (Nodyn 25)	(551)	551
Cyfraniadau pensiwn y Cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sydd yn daladwy yn y flwyddyn	552	(552)
Addasiadau yn bennaf ymwneud â'r Cyfrif Absenoldeb Cronedig		
Gwahaniaeth rhwng taliadau swyddogion sydd wedi ei gynnwys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau a'r taliadau swyddogion yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(3)	3
Cyfanswm Addasiadau	(2)	2

NODYN 9 – TROSGLWYDDIAD I/O RESERFAU A GLUSTNODWYD

Mae'r nodyn isod yn amlygu'r swm a neilltuwyd o'r Gronfa Gyffredinol mewn reserfau a glustnodwyd er mwyn darparu cyllid ar gyfer cynlluniau gwario'r dyfodol.

Reserfau a Glustnodwyd

	Reserfau Cyd-Bwyllgor GwE £'000
Balans 31 Mawrth 2015	297
<u>Trosglwyddiadau:</u>	
Rhwng Cronfeydd	0
Mewn	256
Allan	(11)
Balans 31 Mawrth 2016	542

NODYN 10 – GWARIANT AC INCWM ARIANNU A BUDDSODDI

2014/15 £'000		2015/16 £'000
136	Llog net yr ymrwymadau/(asedau) buddion diffiniedig net	149
136	Cyfanswm	149

NODYN 11 – DYLEDWYR TYMOR BYR

	31 Mawrth 2015 £'000	31 Mawrth 2016 £'000
Llywodraeth Cymru	1,580	1,218
Cyrff Llywodraeth Ganolog	67	54
Awdurdodau Lleol Eraill	3,738	72
Endidau Eraill ac Unigolion	13	203
Cyfanswm	5,398	1,547

NODYN 12 – ARIAN A CHYFWERTHOEDD ARIAN

Nid oes gan y Cyd-Bwyllgor gyfrif banc ei hun a gweinyddir yr holl arian parod gan Cyngor Gwynedd o fewn ei gyfrifon ei hun. Dangosir un ffigwr net yn flynyddol yn y tabl, sef swm net yr arian parod neu orddrafft banc wedi ei ddal ar ran y Cyd-Bwyllgor o fewn symiau Cyngor Gwynedd.

	31 Mawrth 2015 £'000	31 Mawrth 2016 £'000
Arian Mewn Llaw	0	1,561
Arian a Chyfwertthoedd Arian	0	1,561
Gorddrafft Banc	(762)	0
Cyfanswm	(762)	1,561

NODYN 13 – CREDYDWYR TYMOR BYR

	31 Mawrth 2015 £'000	31 Mawrth 2016 £'000
Llywodraeth Cymru	1	88
Cyrff Llywodraeth Ganolog Eraill	57	65
Awdurdodau Lleol Eraill	3,866	1,348
Endidau Eraill ac Unigolion	355	1,005
Cyfanswm	4,279	2,506

NODYN 14 – DARPARIAETHAU

Mae'r Cyd-Bwyllgor yn gosod o'r neilltu ddarpariaethau ar gyfer ymrwymadau penodol na ellir ar hyn o bryd eu pennu'n sicr o ran maint neu amser. Ni chaniateir, yn unol ag egwyddorion cyfrifeg, i wneud darpariaethau ar gyfer patrymau gwariant anwastad. Fodd bynnag, gellir sefydlu reserfau wedi eu clustnodi a dangosir y rheiny yn Nodyn 9.

Mae'r manylion isod wedi eu rhannu'n ddarpariaethau tymor byr (o fewn 12 mis) a darpariaethau tymor hir (dros 12 mis). Fodd bynnag, cynhelir adolygiad cyfnodol ar lefel darpariaeth yr eitemau perthnasol.

	Balans ar 31 Mawrth 2015 £'000	(Ychwanegiad) / Gostyngiad / Trosglwyddiad £'000	Defnydd yn y flwyddyn £'000	Balans ar 31 Mawrth 2016 £'000
<u>Darpariaethau Tymor Byr</u>				
Darpariaeth Cynllun Ceir Gwyrdd	0	(2)	0	(2)
<u>Darpariaethau Tymor Hir</u>				
Darpariaeth Pensiwn	(4)	4	0	0
		2	0	(2)

NODYN 14 – DARPARIAETHAU (parhad)

Darpariaeth Cynllun Ceir Gwyrdd – darpariaeth ar gyfer gofynion cynllun prydlesu ceir staff.

Darpariaeth Pensiwn – darpariaeth ar gyfer gofynion pensiwn i'r dyfodol.

NODYN 15 – RESERFAU DEFNYDDIADWY

Mae'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau yn manylu ar y symudiad yn reserfau defnyddiady'r Cyd-Bwyllgor.

NODYN 16 – RESERFAU NA ELLIR EU DEFNYDDIO

31 Mawrth 2015		31 Mawrth 2016
£'000		£'000
(4,644)	Reserf Pensiynau	(3,231)
(53)	Cyfrif Absenoldeb Cronedig	(62)
(4,697)	Cyfanswm Reserfau na ellir eu defnyddio	(3,293)

Reserf Pensiynau

Mae'r Reserf Pensiynau yn amsugno'r gwahaniaethau amser sydd yn deillio o wahanol drefniadau cyfrifo ariannu buddion ymddeol yn unol â darpariaethau statudol. Mae'r Cyd-Bwyllgor yn cyfrifo buddion ymddeol yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr fel mae'r buddion yn cronni blyneddoddd o wasanaeth, gyda'r rhwymedigaeth yn diweddar i adlewyrchu chwyddiant, newid tybiaethau ac enillion buddsoddiadau gan unrhyw adnoddau wedi ei neilltuo i gwrdd â'r gost. Fodd bynnag, mae anghenion statudol yn gofyn i fuddion wedi eu hennill cael eu ariannu fel y mae'r Cyd-Bwyllgor yn cyfrannu dros y gweithwyr i'r gronfa bensiwn neu yn y diwedd talu pensiwn ble mae'n bennaf gyfrifol. Mae balans debyd y Reserf Pensiynau felly yn dangos diffyg sylweddol yn y buddion enilledig gan gyn weithwyr a gweithwyr presennol ble mae'r Cyd-Bwyllgor wedi neilltuo i'w cyfarfod. Mae'r trefniadau statudol yn sicrhau bydd arian wedi ei neilltuo erbyn bydd y buddion angen eu talu.

2014/15		2015/16
£000		£000
(3,225)	Balans 1 Ebrill	(4,644)
(1,420)	Ailfesuriad (ymrwymadau) / asedau buddion diffiniedig net (Nodyn 25)	1,578
(551)	Gwrthdroi eitemau yn ymwneud â budd-dal ymddeol sydd wedi eu debydu neu gredydu i'r Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	(741)
552	Cyfraniadau pensiwn y cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn y flwyddyn	576
(4,644)	Balans 31 Mawrth	(3,231)

NODYN 16 – RESERFAU NA ELLIR EU DEFNYDDIO (parhad)

Cyfrif Absenoldeb Cronedig

Mae'r Cyfrif Absenoldeb Cronedig yn amsugno'r gwahaniaethau fyddai fel arall yn ymddangos ar Falans y Gronfa Gyffredinol trwy gronni absenoldebau cyfadfer enilledig ond heb eu cymeryd yn y flwyddyn, e.e. hawl gwyliu blynyddol a ddygir ymlaen ar 31 Mawrth. Mae trefniadau statudol yn ei gwneud yn ofynnol i'r effaith ar Falans y Gronfa Gyffredinol gael ei niwtraleiddio gan drosglwyddiadau i neu o'r Cyfrif.

2014/15		2015/16
£000		£000
(50)	Balans 1 Ebrill	(53)
(3)	Gwahaniaeth rhwng taliadau swyddogion sydd wedi eu cynnwys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar sail croniadau a'r taliadau swyddogion yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	(9)
(53)	Balans 31 Mawrth	(62)

NODYN 17 – DATGANIAD LLIF ARIAN : ADDASIADAU I'R GWARGED NEU DDIFFYG NET AR DDARPARU GWASANAETHAU AM SYMUDIADAU ANARIANNOL

2013/14		2015/16
£'000		£'000
(3,971)	(Cynnydd)/Gostyngiad mewn Credydwy	1,774
4,489	Cynnydd/(Gostyngiad) mewn Dyledwy	(3,850)
2	Ymrwymiad Pensiwn	(165)
(125)	Eitemau anariannol eraill sydd wedi eu cynnwys yn y gwarged neu ddiffyg net ar ddarparu gwasanaeth	(6)
395		(2,247)

NODYN 18 – SYMIAU ADRODDWYD AR GYFER PENDERFYNIAU DYRANNU ADNODDAU

Mae'r dadansoddiad o incwm a gwariant fel a ddengys yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr yn unol â'r Côd. Fodd bynnag, caiff y penderfyniadau ynghylch dyraniad adnoddau eu gwneud ar sail adroddiadau cyllideb sydd wedi eu paratoi ar sail gwahanol. Dyma'r gwahaniaethau :

- Mae costau buddion ymddeol yn seiliedig ar lif arian (taliad cyfraniadau pensiwn y cyflogwr) yn hytrach na chost buddion gwasanaeth cyfredol wedi eu cronni'n y flwyddyn.
- Nid oes croniad absenoldebau cyfadfer enilledig ond heb eu cymryd yn y flwyddyn .

Mae Tablau 1 a 2 yn yr Adroddiad Naratif (tudalen 3) yn dangos y ffigyrau a adroddwyd i'r rheolwyr ar gyfer penderfyniadau dyrannu adnoddau a'r cysoniad gyda'r ffigyrau a ddangosir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

NODYN 19 – TALIADAU I SWYDDOGION

a. Mae Rheoliadau Cyfrifo ac Archwilio (Cymru) 2014, yn gosod dyletswydd ar y Cyd-Bwyllgor i ddatgan y wybodaeth ganlynol ar gyfer gweithwyr sydd wedi eu dynodi fel Uwch Swyddogion, sydd gyda chyflog o rhwng £60,000 a £150,000. Yn unol â'r gofynion diffiniedig, cynhwysir isod y cyflog pensiynadwy a hefyd gyfraniadau pensiwn y cyflogwr ond ni chynhwysir cyfraniadau yswiriant gwladol y cyflogwr. Gwnaed y taliadau canlynol i uwch swyddogion y Cyd-Bwyllgor sydd wedi eu cyflogi'n uniongyrchol gan GwE:

2014/15				Uwch Swyddogion	2015/16			
Cyfraniadau		Costau			Cyfraniadau		Costau	
Pensiwn		Eraill			Pensiwn		Eraill	
Cyflog	Cyflogwr	Cyflogwr	Cyfanswm		Cyflog	Cyflogwr	Cyflogwr	Cyfanswm
£	£	£	£		£	£	£	£
83,397	22,840	22	106,259	Prif Swyddog	85,482	22,062	0	107,544

b. Talwyd y symiau canlynol i weithwyr eraill y Cyd-Bwyllgor a dderbyniodd mwy na £60,000 o dâl am y flwyddyn (ac eithrio cyfraniadau pensiwn ac yswiriant gwladol y cyflogwr) ond sydd yn cynnwys costau diswyddo a dalwyd mewn l achos yn 2014/15, ond nid oedd unrhyw achos yn 2015/16. Ni fyddai'r swydd yma'n ymddangos isod heblaw'r costau diswyddo dalwyd yn y flwyddyn unigol.

Nifer gweithwyr eraill a dderbyniodd mwy na £60,000 sydd yn cynnwys cyflogau a chostau diswyddo:		
Nifer yn 2014-15		Nifer yn 2015-16
Total		Cyfanswm
0	£60,000 - 64,999	3
1	£65,000 - 69,999	1
1	£70,000 - 74,999	0

NODYN 20 – COSTAU ARCHWILIO ALLANOL

Mae'r Cyd-Bwyllgor wedi derbyn y costau isod ar gyfer archwilio allanol.

2014/15		2015/16
£'000		£'000
8	Ffioedd taladwy i archwilwyr apwyntwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru am wasanaethau archwilio allanol	8

Swyddfa Archwilio Cymru oedd yr archwilwyr allanol hyd at 2014/15. Ar gyfer archwilio cyfrifon 2015/16 ymlaen, apwyntwyd Deloitte, yn archwilwyr allanol Cyngor Gwynedd, ac felly GwE, gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

NODYN 21 – INCWM GRANT

a. Mae'r Cyd-Bwyllgor wedi credydu'r grantiau, cyfraniadau a rhoddion canlynol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr :

	2014/15		2015/16	
	£'000	£'000	£'000	£'000
Grantiau a Chyfraniadau wedi eu Credydu i Wasanaethau				
Llywodraeth Cymru -				
Her Ysgolion Cymru	1,020		1,291	
TGAU, PISA a Llythrennedd Gwyddoniaeth	459		710	
CPCP -Cymhwyster Proffesiynol Cenedlaethol ar gyfer Prifathrawiaeth	81		93	
Datblygu Llythrennedd a Rhifedd - Cam 1	75		0	
Grant Amddifadedd Disgyblion – Plant mewn Gofal *	0		586	
Rhwydwaith Ysgolion Arloesi	0		338	
Cefnogaeth Llythrennedd a Rhifedd a leithoedd Tramor Modern	0		250	
Canolfannau Rhagoriaeth leithoedd Tramor Modern	0		137	
Dysgu yn y Gymru Ddigidol (LiDW)	0		102	
Arall	214		173	
	1,849		3,680	
Grantiau a Chyfraniadau gan Lywodraeth arall				
Cyngor Chwaraeon Cymru	95		205	
	95		205	
Grantiau a Chyfraniadau eraill				
Cyfraniadau'r Cyngorau tuag at y Gwasanaeth Craidd				
Conwy	649		640	
Dinbych	629		628	
Fflint	931		929	
Gwynedd	748		734	
Ynys Môn	425		418	
Wrecsam	775		778	
	4,157		4,127	
GEY a GGMA * :				
Ariannu Cyfatebol gan Gyngorau				
Conwy	204		0	
Dinbych	325		0	
Fflint	304		0	
Gwynedd	352		0	
Ynys Môn	215		0	
Wrecsam	354		0	
Llywodraeth Cymru	152		0	
	1,906		0	

Tabl yn parhau drosodd.....

Tabl yn parhau drosodd.....

NODYN 21 – INCWM GRANT (parhad)

parhad Tabl.....	2014/15		2015/16	
	£'000	£'000	£'000	£'000
Grant Gwella Addysg (GGA)*:				
Ariannu Cyfatebol gan Gynghorau				
Conwy	0		67	
Dinbych	0		363	
Fflint	0		88	
Gwynedd	0		579	
Ynys Môn	0		307	
Wrecsam	0		98	
Llywodraeth Cymru	0		4,350	
		0		5,852
Arall		36		209
		6,099		10,188
Cyfanswm Grantiau a Chyfraniadau wedi eu Credydu i Wasanaethau		8,043		14,073

*Ddim yn cynnwys grantiau wedi eu dosbarthu'n uniongyrchol i'r ysgolion.

b. Mae'r Cyd-Bwyllgor wedi derbyn grant sydd eto i'w adnabod fel incwm gan fod amodau wedi ei glynu i'r grant sy'n golygu y bydd rhaid dychwelyd yr arian i'r rhoddwr. Mae'r balans ar ddiwedd y flwyddyn fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2015 £'000	31 Mawrth 2016 £'000
Derbyniadau Grantiau a Chyfraniadau Ymlaen Llaw		
<u>Tymor Byr</u>		
Cyngor Chwaraeon Cymru	120	127
Cyfanswm	120	127

NODYN 22 – PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Mae'n ofynnol i'r Cyd-Bwyllgor ddatgelu trafodaethau materol-berthnasol gyda phartïon cysylltiedig - cyrff neu unigolion sydd â'r potensial i reoli neu ddylanwadu'r Cyd-Bwyllgor, neu i gael eu rheoli neu ddylanwadu gan y Cyd-Bwyllgor. Mae datgelu'r trafodaethau hyn yn galluogi'r darllenwyr i asesu a oes cyfyngiad ar allu'r Cyd-Bwyllgor i weithredu'n annibynnol, neu a yw'n medru cyfyngu ar allu parti arall i fargeinio'n rhydd gyda'r Cyd-Bwyllgor.

Aelodau

Mae gan aelodau'r Cyd-Bwyllgor ddylanwad dros bolisiau ariannol a gweithredol y Cyd-Bwyllgor.

Mae aelodau wedi datgan diddordeb neu berthynas mewn cwmnïau neu fusnesau a all fod yn ymdrin â'r Cyd-Bwyllgor. Mae dadansoddiad o'r taliadau a'r balansau ar 31 Mawrth 2016 wnaed i'r cwmnïau yma yn ystod 2015/16 o dan y pennawd yma fel a ganlyn:

Tud. 51

NODYN 22 – PARTIÖN CYSYLLTIEDIG (parhad)

Taliadau a wnaethpwyd	Symiau sy'n ddyledus gan y Cyd-Bwyllgor	Symiau sy'n ddyledus i'r Cyd-Bwyllgor
£'000	£'000	£'000
8	6	0

Mae'r ffigyrau yn seiliedig ar y wybodaeth parthed dychweliadau Cyngorwyr .

Swyddogion

Mae Uwch Swyddog y Cyd-Bwyllgor wedi datgan fel sydd yn ofynnol a phriodol, ddiddordeb neu berthynas mewn cwmnïau, cyrff gwirfoddol, elusennol neu gyhoeddus sydd yn derbyn taliadau gan y Cyd-Bwyllgor. Ni wnaed unrhyw daliadau i'r cwmnïau yma yn ystod 2015/16 ac nid oes unrhyw swm yn ddyledus gan nac i'r Cyd-Bwyllgor gan y cwmnïau a nodwyd.

NODYN 23 – PECYNNAU TERFYNU GWAITH

Mae'r nifer o becynnau terfynu gwaith sydd yn cynnwys cyfanswm y gost fesul band a chyfanswm cost y diswyddiadau gorfodol ac eraill wedi eu cynnwys yn y tabl isod. Mae'r gost yn y tabl isod yn adlewyrchu'r gost berthnasol i'r cyflogwr yn hytrach na gwir gost y taliadau i'r unigolion.

(a)	(b)		(c)		(d)		(e)	
Band cost y pecynnau terfynu gwaith (yn cynnwys taliadau arbennig)	Nifer diswyddiadau gorfodol		Nifer yr ymadawiadau cytunedig eraill		Nifer y pecynnau terfynu gwaith fesul band cost		Cyfanswm cost y pecynnau terfynu gwaith ymhob band	
	2014/15	2015/16	2014/15	2015/16	2014/15	2015/16	2014/15	2015/16
£	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer	Nifer	£'000	£'000
60,001 - 80,000	1	0	0	0	1	0	69	0
Cyfanswm	1	0	0	0	1	0	69	0

NODYN 24 - CYNLLUNIAU PENSIWN A GYFRIFIR AMDANYNT FEL CYNLLUNIAU CYFRANIADAU DIFFINIEDIG

Mae athrawon sy'n cael eu cyflogi gan y Cyd-Bwyllgor yn aelodau o'r Cynllun Pensiwn Athrawon, sy'n cael ei weinyddu gan yr Adran dros Addysg y Llywodraeth. Mae'r cynllun yn rhoi buddion penodol i Athrawon ar eu hymddeoliad, ac mae'r Cyd-Bwyllgor yn cyfrannu tuag at y gost drwy dalu cyfraniadau sy'n seiliedig ar dâl pensiynadwy aelodau.

Mewn egwyddor cynllun buddiannau diffiniedig yw'r cynllun. Er hynny, mae'r cynllun heb ei ariannu ac mae'r Adran dros Addysg yn defnyddio cronfa ddamcaniaethol er mwyn cyfrifo cyfradd cyfraniad cyflogwyr i'w talu gan awdurdodau lleol. Nid yw'r Cyd-Bwyllgor yn gallu adnabod ei ran o'r sefyllfa ariannol waelodol a pherfformiad y cynllun gyda digon o ddibynadwyedd at ddibenion cyfrifo. At ddiben y Datganiad o'r Cyfrifon, maent felly yn cael eu cyfrifo ar yr un sail a chynllun cyfraniadau diffiniedig.

Yn 2015/16 talodd y Cyd-Bwyllgor £11k (2014/15: £7k) am gost pensiwn athrawon, oedd yn cynrychioli 15.47%, ar gyfartaledd, o dâl pensiynadwy athrawon. Yn ychwanegol at hyn mae'r Cyd-Bwyllgor yn gyfrifol am gostau unrhyw fuddiannau ychwanegol a ddyfarnir ar ymddeoliad cynnar tu allan i delerau'r cynllun athrawon. Nid oedd unrhyw gostau am hyn yn 2015/16 a 2014/15. Cyfrifir am y costau hyn ar sail buddiannau diffiniedig a'u cyfrifir yn Nodyn 25.

NODYN 25 – COSTAU PENSIWN

Fel rhan o delerau ac amodau gwaith eu swyddogion a'u gweithwyr eraill, mae'r Cyd-Bwyllgor yn gwneud cyfraniadau at gostau buddiannau ar ôl cyflogaeth. Er nad yw'r buddion yma yn cael eu talu hyd nes i'r gweithwyr ymddeol, mae gan y Cyd-Bwyllgor ymrwymiad i wneud y taliadau. Mae'n rhaid eu dangos ar yr adeg mae'r gweithwyr yn ennill eu hawliau yn y dyfodol.

Mae GwE yn ymwneud â dau gynllun buddiannau ar ôl cyflogaeth:

- a) **Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol** a weinyddir yn lleol gan Gyngor Gwynedd. Mae'n gynllun wedi ei ariannu, gyda buddion diffiniedig yn seiliedig ar gyflog terfynol tan 31 Mawrth 2014 ac yn seiliedig ar gyflog cyfartaledd gyrfa o 1 Ebrill 2014. Mae'r Cyd-Bwyllgor a'r gweithwyr yn talu cyfraniadau i'r gronfa, sydd wedi eu cyfrifo ar lefel sydd i fod i falansio'r ymrwymadau pensiwn gyda'r asedau a fuddsoddir.
- b) **Trefniadau ar gyfer dyfarniad buddiannau ar ôl ymddeol wrth ymddeol yn fuan.** Trefniant buddion a ddiffinnir heb ei ariannu yw hyn, lle adnabyddir yr ymrwymadau wrth wneud y dyfarniad. Fodd bynnag, nid oes asedau buddsoddi wedi eu cronni er mwyn cwrdd â'r ymrwymadau pensiwn, ac mae angen cynhyrchu arian er mwyn cwrdd â gwir daliadau pensiynau wrth iddynt ddod yn ddyledus.

Mae Cronfa Pensiwn Gwynedd yn cael ei gweithredu dan y fframwaith rheoleiddio ar gyfer y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, a Phwyllgor Pensiynau Cyngor Gwynedd sy'n gyfrifol am lywodraethu'r cynllun. Caiff y polisi ei bennu yn unol â Rheoliadau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol. Y pwyllgor sy'n penodi rheolwyr buddsoddi'r gronfa.

Y prif risgiau i'r Cyd-Bwyllgor o'r cynllun yw'r rhagdybiaethau hirhoedledd, newidiadau statudol i'r cynllun, newidiadau strwythurol i'r cynllun (megis nifer fawr yn tynnu allan o'r cynllun), newidiadau i chwyddiant, enillion bondiau a pherfformiad buddsoddiadau ecwiti a ddelir yn y cynllun. Mae'r rhain wedi'u lliniaru i ryw raddau gan y gofynion statudol i godi'r symiau sy'n ofynnol gan statud fel y disgrifir yn y nodyn polisiâu cyfrifo i'r Cyd-Bwyllgor.

Trafodion sydd yn Perthyn i Fuddion ar ôl Cyflogaeth

Mae'r Cyd-Bwyllgor yn adnabod cost y buddion ymddeol yng nghost gwasanaethau a adroddir pan mae gweithwyr yn eu hennill, yn hytrach na phan mae'r buddion yn cael eu talu. Fodd bynnag, mae'r gost sydd rhaid ei ddangos yn erbyn Treth y Cyngor (trwy gyfraniadau'r Cyngorau) yn seiliedig ar yr arian a delir yn ystod y flwyddyn. Felly, mae gwir gost buddion ar ôl cyflogaeth/ymddeol yn cael eu gwrth-droi allan o Gronfa Gyffredinol y Cyd-Bwyllgor trwy'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau. Yn ystod y flwyddyn mae'r trafodion canlynol wedi cael eu gwneud yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a Balans y Gronfa Gyffredinol trwy'r Datganiad o'r Symudiad Mewn Reserfau.

NODYN 25 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Newid mewn Gwerth Teg Asedau'r Cynllun, Ymrwymiad Buddion a Ddiffinnir ac Ymrwymiad Net	Cyfnod yn gorffen 31 Mawrth 2015			Cyfnod yn gorffen 31 Mawrth 2016		
	Asedau	Ymrwymia dau	(Ymrwymia dau) /asedau net	Asedau	Ymrwymia dau	(Ymrwymia dau) /asedau net
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwerth Teg Asedau'r Cyflogwr	10,980	0	10,980	12,910	0	12,910
Gwerth Presennol Ymrwymiaid wedi eu hariannu	0	(14,205)	(14,205)	0	(17,554)	(17,554)
Gwerth Presennol Ymrwymiaid heb eu hariannu	0	0	0	0	0	0
Sefyllfa Agoriadol ar 31 Mawrth	10,980	(14,205)	(3,225)	10,980	(14,205)	(3,225)
Cost Gwasanaeth	0	(415)	(415)	0	(592)	(592)
Cost Gwasanaeth Cyfredol*	0	0	0	0	0	0
Cost Gwasanaeth y Gorffennol (gan gynnwys cwtogiadau)	0	0	0	0	0	0
Cyfanswm Cost Gwasanaeth	0	(415)	(415)	0	(592)	(592)
Llog Net						
Incwm Llog ar Asedau'r Cynllun	484	0	484	418	0	418
Cost Llog ar Fuddion a Ddiffinnir Ymrwymiad	0	(620)	(620)	0	(567)	(567)
Cyfanswm Llog Net	484	(620)	(136)	418	(567)	(149)
Cyfanswm Cost Buddion a Ddiffinnir a Adnabyddir mewn Elw / (Colled)	484	(1,035)	(551)	418	(1,159)	(741)
Llif Arian						
Cyfraniadau Aelodau'r Cynllun	142	(142)	0	166	(166)	0
Cyfraniadau y Cyflogwr	540	0	540	540		540
Cyfraniadau ynglŷn â buddion wedi eu hariannu	0	0	0	0	0	0
Buddion a Dalwyd	(137)	137	0	(416)	416	0
Buddion Heb eu Hariannu a Dalwyd	0	0	0	0	0	0
Sefyllfa Cau y Disgwyllir	12,009	(15,245)	(3,236)	13,618	(18,463)	(4,845)
Ail Fesuriadau						
Newid mewn Tybiaethau Demograffig	0	0	0	0	0	0
Newid mewn Tybiaethau Ariannol	0	(2,376)	(2,376)	0	1,596	1,596
Profiadau Eraill	0	67	67	0	107	107
Enillion ar Asedau ac eithrio symiau a gynhwysir yn llog net	901	0	901	(89)	0	(89)
Cyfanswm yr Holl Ail Fesuriadau yn Incwm Cynhwysfawr Arall (ICA)	901	(2,309)	(1,408)	(89)	(2,309)	(1,408)
Gwerth Teg Asedau'r Cyflogwr	12,910	0	12,910	13,529	0	13,529
Gwerth Presennol Ymrwymiaid wedi eu hariannu	0	(17,554)	(17,554)	0	(16,760)	(16,760)
Gwerth Presennol Ymrwymiaid heb eu hariannu**	0	0	0	0	0	0
Sefyllfa Cau ar 31 Mawrth	12,910	(17,554)	(4,644)	13,529	(16,760)	(3,231)

* Mae'r cost gwasanaeth cyfredol yn cynnwys lwfans 0.5% cyflogau ar gyfer costau gweinyddiaeth.

** Ar gyfer ymrwymiaid heb eu hariannu ar 31 Mawrth 2016, tybir bod yr holl bensiynau heb eu hariannu, yn daladwy am weddill oes yr aelod. Tybir hefyd bod 90% o bensiynwyr yn briod (neu'n cyd-fyw) pan fuont farw ac y bydd eu priod (cydbreswylwyr) yn derbyn pensiwn o 50% o bensiwn yr aelod ar ddyddiad marwolaeth yr aelod.

NODYN 25 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Prif Gategoriâu Asedau'r Cynllun fel Canran o Gyfanswm Asedau'r Cynllun

Mae'r actiwari wedi darparu dadansoddiad manwl o asedau'r Gronfa yn unol â gofynion IAS19. Mae'r dadansoddiad hwn yn gwahaniaethu rhwng natur a risg yr asedau hynny ac yn eu torri i lawr ymhellach i'r rheini sydd â dyfynbris mewn marchnad actif, a'r rheini nad oes ganddynt. Tybir bod rhaniad asedau GwE ar yr un gyfrannedd â dyraniad asedau'r Gronfa fel yr oedd ar 31 Rhagfyr 2015. Mae'r tabl uchod yn dangos y rhaniad. Mae'r actiwari yn amcangyfrif bod gwerth bid asedau'r Gronfa yn £1,536,000,000 ar 31 Mawrth 2016, yn seiliedig ar wybodaeth a ddarparwyd gan yr Awdurdod Gweinyddol a chan roi ystyriaeth i enillion mynegai lle bo hynny'n briodol.

Gwerth Teg Asedau'r Cyflogwr

Mae gwerth yr asedau isod a'r gwerth bid yn unol â gofynion IAS19.

Categori Ased	Ar 31 Mawrth 2015				Ar 31 Mawrth 2016			
	Prisiau a ddyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Prisiau na ddyfynnir mewn Marchnadoedd Gweithredol	Cyfanswm		Prisiau a ddyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Prisiau na ddyfynnir mewn Marchnadoedd Gweithredol	Cyfanswm	
	£'000	£'000	£'000	%	£'000	£'000	£'000	%
Ernesau Ecwiti								
Defnyddiwr	358	0	358	3	430	0	430	3
Ynni a Gwasanaethau	266	0	266	2	74	0	74	1
Sefydliadau Ariannol	201	0	201	2	221	0	221	2
Iechyd a Gofal	537	0	537	4	780	0	780	6
Technoleg Gwybodaeth	375	0	375	3	448	0	448	3
Eraill	654	0	654	5	539	0	539	4
Ernesau Dyledion								
Eraill	0	0	0	0	0	1,808	1,808	13
Ecwiti Preifat								
Y cyfan	0	546	546	4	0	550	550	4
Eiddo Diriaethol								
Eiddo y DU	0	1,238	1,238	10	258	1,139	1,397	10
Eiddo Tramor	0	37	37	0	0	26	26	0
Cronfeydd								
Buddsoddi ac Ymddiriedolaethau								
Unedol								
Ecwiti	2,948	3,668	6,616	51	2,746	3,981	6,727	50
Bondiau	0	1,788	1,788	14	0	0	0	0
Is-adeiladwaith	0	61	61	0	0	113	113	0
Deilliadau								
Chwyddiant	0	0	0	0	0	0	0	0
Arian a Chyferwerthoedd								
Arian								
Y cyfan	233	0	233	2	417	0	417	3
Cyfanswm	5,572	7,338	12,910	100	5,913	7,616	13,529	100

NODYN 25 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Sail ar gyfer amcangyfrif asedau ac ymrwymïadau

Mae'r ymrwymïadau wedi cael eu hasesu ar sail actiwaraid gan ddefnyddio'r dull rhagamcanu unedau, sef amcangyfrif o'r pensiwn fydd yn daladwy yn y dyfodol yn ddibynnol ar dybiaethau ynghylch cyfraddau marwolaeth, disgwyliad oes a lefelau cyflog. Mae disgwyliad oes yn seiliedig ar ragamcanion penodol i'r gronfa a elwir yn VitaCurves a thbyir bod gwelliant tymor hir eisoes wedi cyrraedd yr eithaf, sydd gyfystyr â 1.25% y flwyddyn.

Mae Hymans Robertson, cwmni actiwari annibynnol, wedi amcangyfrif ymrwymïadau Cynllun Pensiwn Gwynedd ac ymrwymïadau Buddion Dewisol. Roedd amcangyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd yn seiliedig ar y prisiad llawn ddiweddaraf o'r cynllun fel yr oedd ar 31 Mawrth 2013. Mae'r rhagdybiaethau arwyddocaol a ddefnyddir gan yr actiwari yn y tabl canlynol wedi cael effaith sylweddol ar werthoedd yr asedau a'r ymrwymïadau fel a ganlyn:-

	31 Mawrth 2015	31 Mawrth 2016
Tybiaethau Ariannol	% y.f.	% y.f.
Cyfradd Codiad Pensiynau	2.4	2.2
Cyfradd Codiad Cyflogau*	4.3	4.2
Cyfradd Chwyddiant	2.4	2.2
Cyfradd Ddisgownt	3.2	3.5
Cyfradd Enillion Tymor Hir a Ddisgwyliar ar yr holl asedau	3.2	3.5
Nifer a ddisgwyliar i gymryd yr opsiwn i drosi pensiwn blyneddol i lwmp swm ymddeol		
am wasanaeth cyn Ebrill 2008	50	50
am wasanaeth ar ôl Ebrill 2008	75	75
Tybiaethau Marwolaeth	Blyneddol	Blyneddol
Hyd oes ar 65 oed am bensiynwyr cyfredol		
Dynion	22	22
Merched	24	24
Hyd oes ar 65 oed am bensiynwyr y dyfodol		
Dynion	24.4	24.4
Merched	26.6	26.6

*Tybir bod cynnydd mewn cyflogau yn 1% y flwyddyn tan 31 Mawrth 2016 gan ddychwelyd i'r dybiaeth tymor hir a ddangosir wedi hynny.

Mae'r amcangyfrifiad o'r rhwymedigaethau buddion diffiniedig yn sensitif i'r rhagdybiaethau actiwaraid sydd wedi'u nodi yn y tabl uchod. Er mwyn meintoli effaith unrhyw newid yn y rhagdybiaethau ariannol a ddefnyddir, mae'r actiwari wedi cyfrifo a chymharu gwerth ymrwymïadau'r cynllun fel yr oeddynt ar 31 Mawrth 2016 ar seiliau amrywiol. Mae'r dull a ddefnyddiwyd yn gyson â'r dull a fabwysiadwyd i gael y ffigurau IAS19 a ddarperir yn y nodyn hwn.

Er mwyn meintoli'r ansicrwydd disgwyliad hyd oes, mae'r actiwari wedi cyfrifo'r gwahaniaeth yn y gost i'r Cyd-Bwyllgor pe bai cynnydd o flwyddyn mewn disgwyliad oes. Yn nhermau sensitifrwydd, caiff hyn ei dybio i fod yn gynnydd o thua 3% yn y gost o fudd-daliadau. Yn ymarferol bydd gwir gost cynnydd o flwyddyn mewn disgwyliad oes yn ddibynnol ar strwythur y dybiaeth ddiwygiedig (h.y. os yw gwelliannau mewn cyfraddau goroesi yn bennaf berthnasol i oedrannau iau neu hŷn).

NODYN 25 – COSTAU PENSIWN (parhad)

Mae'r ffigyrau yn y tabl isod wedi deillio'n seiliedig ar broffil aelodaeth y Cyd-Bwyllgor fel yr oedd ar 31 Mawrth 2013, dyddiad y prisiad actiwaraid mwyaf diweddar. Mae'r dull a ddefnyddiwyd wrth baratoi'r dadansoddiad sensitifrwyd a ddangosir isod yn gyson â'r dull a ddefnyddiwyd y flwyddyn cynt.

Effaith ar Ymrwymiad Buddion a Ddiffinnir yn y Cynllun		
Newid tybiaeth	Cynnydd bras i'r Cyflogwr 31 Mawrth 2016	Swm ariannol bras 31 Mawrth 2016
	%	£'000
Ileihad 0.5% i'r gwir gyfradd ddisgownt	10	1,670
cynnydd blwyddyn i'r disgwyliad oes	3	503
cynnydd 0.5% i'r cyfradd codiad cyflog	2	389
cynnydd 0.5% i'r gyfradd codiad pensiwn	8	1,258

Effaith ar Lif Arian y Cyd-Bwyllgor

Un o amcanion y cynllun yw y dylid cadw cyfraniadau cyflogwyr ar gyfradd mor gyson â phosib. Mae Cyngor Gwynedd wedi cytuno ar strategaeth gydag actiwari'r gronfa i gyflawni lefel cyllido o 100% dros yr 20 mlynedd nesaf. Caiff lefelau cyllido eu monitro'n flynyddol.

Caiff y cyfraniadau a delir gan y Cyd-Bwyllgor eu gosod gan Actiwari'r Gronfa yn y prisiad pob tair blynedd (y mwyaf diweddar oedd 31 Mawrth 2013), neu ar unrhyw adeg arall pan roddir cyfarwyddyd i wneud hynny gan yr Awdurdod Gweinyddol. Mae'r cyfraniadau sy'n daladwy dros y cyfnod tan 31 Mawrth 2017 wedi'u gosod yn y dystysgrif Cyfraddau ac Addasiadau. Am fanylion pellach ar y dull a ddefnyddiwyd i osod cyfraddau cyfrannu ar gyfer y Cyd-Bwyllgor, cyfeiriwch at adroddiad actiwaraid 2013, dyddiedig 31 Mawrth 2014.

Gwybodaeth am yr Ymrwymiad Buddion a Ddiffinnir

	Rhaniad Ymrwymiad		Parhad
	£'000	%	
Aelodau Gweithredol	12,867	73.3	22.6
Aelodau Gohiriedig	389	2.2	33.7
Aelodau Pensiynwyr	4,298	24.5	14.7
Cyfanswm	17,554	100.0	20.6

Mae'r ffigyrau uchod yn cynnwys ymrwymïadau wedi eu hariannu ac nad ydynt yn cynnwys ymrwymïadau pensiynwyr heb eu hariannu. Mae'r parhad yn effeithiol ar brisiad swyddogol blaenorol ar 31 Mawrth 2013.

Effaith ym Mlynnyddoedd y Dyfodol

Disgwylir i gyfanswm y cyfraniadau a wneir i Gynllun Pensiwn Llywodraeth Leol gan y Cyd-Bwyllgor fod yn £541,000 yn y flwyddyn i 31 Mawrth 2017.

O ganlyniad i faterion amseriad a'r ffaith fod adroddiad yr Actiwari yn seiliedig ar amcangyfrifon, mae gwahaniaeth o £35,950 yn 2015/16 (£12,650 yn 2014/15) rhwng ffigyrau diffyg yn y Gronfa yn ôl yr actiwari i gymharu gyda'r ymrwymiad yn perthyn i gynllun pensiwn buddiannau wedi eu diffinio yn y Fantolen. Mae'r gwahaniaeth yma wedi ei drin fel Enillion a Cholledion Actiwaraid ar Asedau ac Ymrwymïadau Pensiwn ac felly wedi eu cynnwys yn y ffigyrau Ymrwymiad yn perthyn i gynllun pensiwn buddiannau wedi eu diffinio yn y Fantolen.

ADRODDIAD AR GYFER Y CYD-BWYLLGOR

6 GORFFENNAF 2016

Adroddiad gan: Rheolwr Gyfarwyddwr GwE

Pwnc: Datganiad Llywodraethu ar gyfer Cydbwyllgor GwE

1.0 Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Derbyn a chymeradwyo y datganiad llywodraethu blynyddol

2.0 Cefndir

2.1 Mae Rheoliadau Cyfrifo ac Archwilio (Cymru) 2014 yn gosod gofynion penodol ar gyrff cyhoeddus sydd yn gweithredu trefniadau rheoli partneriaethol trwy gyd-bwyllgorau ffurfiol.

2.2 Gofyniad Rhan 5 yw i'r Cyd-Bwyllgor adolygu a chymeradwyo datganiad rheolaeth fewnol. Mae'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol wedi ei ddarparu i gyd-fynd â'r gofyniad hwn. Mae'r ddogfen wedi ei pharatoi i gynnig fframwaith i weithrediad y Cyd-Bwyllgor.

3.0 Argymhellion

3.1 Gofynnir i'r Cydbwyllgor dderbyn a chymeradwyo y Datganiad Llywodraethu Blynyddol.

4.0 Goblygiadau ariannol

4.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r adroddiad hwn.

5.0 Effaith o ran cydraddoldeb

5.1 Nid oes unrhyw effaith newydd o ran cydraddoldeb yn codi o'r adroddiad hwn.

6.0 Goblygiadau Personél

6.1 Nid oes unrhyw oblygiadau newydd o ran personél yn codi o'r adroddiad hwn.

8.0 Atodiadau

8.1 Datganiad Llwyodraethu Blyneddol 2015/16

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Byddaf yn darparu unrhyw sylwadau priodoldeb yn y Cyd Bwyllgor.

Y Swyddog Cyllid Statudol:

Mae'r adolygiad o'r gwasanaeth gan Estyn a Swyddfa Archwilio Cymru wedi cynorthwyo GwE i adolygu effeithiolrwydd ei drefniadau llywodraethu, ac mae ymrwymiad wedi ei wneud i ymateb i'r adroddiadau hyn. Rwyf yn fodlon fod y datganiad yma yn adlewyrchiad teg o drefniadau llywodraethu GwE am y flwyddyn 2015/16.

DATGANIAD LLYWODRAETHU BLYNYDDOL

Mae'r datganiad hwn yn bodloni'r angen i gynhyrchu Datganiad Rheolaeth Fewnol yn unol â Rheoliad 5 o'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014

Rhan 1: CWMPAS CYFRIFOLDEB

Sefydlwyd GwE yn Gyd-bwyllgor gan 6 awdurdod lleol gogledd Cymru yn 2013 i fod yn wasanaeth effeithiolrwydd gwella ysgolion rhanbarthol drwy gyflawni'r swyddogaethau a fanylir arnynt mewn cytundeb rhwng y Cyd-bwyllgor a'r awdurdodau. Yn y cytundeb, mae'r Cynghorau wedi cytuno i weithio gyda'i gilydd mewn partneriaeth i sefydlu Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion Rhanbarthol fydd yn atebol i'r Cynghorau, ac yn cyflawni swyddogaethau statudol y Cynghorau yng nghyswllt effeithiolrwydd a gwella ysgolion.

Gweledigaeth y Cynghorau oedd sefydlu Gwasanaeth Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion Rhanbarthol fydd yn atebol i, ac yn ymgymryd â chyfrifoldebau statudol y chwe Awdurdod Lleol yng ngogledd Cymru yng nghyswllt eu dyletswyddau i fonitro, herio, darparu gwasanaeth cefnogol ar gyfer datblygiad proffesiynol parhaus drwy'r cwricwlwm a rheoli ysgolion yn ogystal â darparu gwasanaethau y gellir eu comisiynu gan ysgolion ac awdurdodau lleol.

Mae GwE yn gyfrifol am sicrhau bod ei weithgareddau yn cael eu cynnal yn unol â'r gyfraith a safonau priodol, a bod arian cyhoeddus yn cael ei ddiogelu a'i gyfrifo amdano yn briodol, a'i ddefnyddio mewn ffordd economaidd, effeithlon ac effeithiol.

Mae GwE hefyd yn gyfrifol am gynnal trefniadau priodol ar gyfer llywodraethu ei swyddogaethau, cynorthwyo gweithrediad effeithiol ei weithgareddau, sy'n cynnwys trefniadau i reoli risg a rheoli ariannol digonol ac effeithiol.

Rhan 2: PWRPAS Y FFRAMWAITH LLYWODRAETHU

Mae'r fframwaith llywodraethu'n cynnwys y systemau a'r prosesau, y diwylliant a'r gwerthoedd hynny sy'n cyfeirio a rheoli GwE, a'r gweithgareddau ble mae'n adrodd i, cysylltu gydag ac yn arwain y gymuned. Mae'n galluogi'r awdurdodau sydd yn rhan o GwE i fonitro llwyddiant ei amcanion strategol, ac i ystyried a yw'r amcanion wedi arwain at ddarparu gwasanaethau addas a chost effeithiol.

Mae'r system rheolaeth fewnol yn rhan allweddol o'r fframwaith llywodraethu ac wedi ei dylunio i alluogi GwE i reoli risg i lefel resymol yn hytrach na dileu'n gyfan gwbl y risg o fethiant i gyflawni polisiâu ac amcanion; gall felly ond ddarparu sicrwydd rhesymol o effeithiolrwydd yn hytrach na sicrwydd diamod. Mae'r system rheolaeth fewnol yn seiliedig ar broses barhaus sy'n adnabod a blaenoriaethu risgiau sy'n berthnasol i gyflawni polisiâu, bwriadon ac amcanion GwE, i werthuso'r tebygolrwydd o risgiau'n cael eu gwireddu ac i isafu'r effaith petai hynny'n digwydd, ac i reoli'r risgiau mewn ffordd effeithlon, effeithiol ac economaidd.

Mae'r fframwaith llywodraethu perthnasol wedi bod yn ei le ar gyfer GwE ar gyfer y flwyddyn sy'n diweddau 31 Mawrth 2016 a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r datganiad o gyfrifon.

Rhan 3: Y FFRAMWAITH LLYWODRAETHU

3.1 Aelodaeth

Mae'r Awdurdodau wedi dod i gytundeb i sefydlu a gweithredu GwE yn unol â'r pwerau sydd ganddynt dan Adran 9 Mesur Llywodraeth Leol Cymru 2009, Adran 2 Deddf Llywodraeth Leol 2000 ac Adran 101 a 102 Deddf Llywodraeth Leol 1972 a'r Rheoliadau Cysylltiedig.

Mae aelodaeth y Cyd-bwyllgor yn cynnwys 1 aelod yr un o Gyngor Sir Ynys Môn, Cyngor Gwynedd, Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy, Cyngor Sir Ddinbych, Cyngor Sir y Fflint a Chyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam, sydd â hawl i bleidleisio.

Ar hyn o bryd, mae'r Prif Swyddogion Addysg Statudol, un o bob Awdurdod Lleol yng ngogledd Cymru, yn aelodau heb hawl pleidleisio.

Mae 1 cynrychiolydd o'r Esgobaeth, 1 cynrychiolydd o'r Ysgolion Cynradd, 1 cynrychiolydd o'r Ysgolion Uwchradd, 1 cynrychiolydd o'r Ysgolion Arbennig ac 1 Cynrychiolydd o'r Llywodraethwyr yn Aelodau Cyfetholedig heb bleidlais.

3.2 Swyddogaethau

Mae'r Cyngorau wedi arwyddo Cytundeb ar 13 Chwefror 2013 i ffurfioli eu rolau a'u cyfrifoldebau bob un mewn perthynas â'r Gwasanaeth, ac wedi penodi Cyngor Gwynedd fel yr Awdurdod Lletyol ar gyfer gweithredu a chynnal y Gwasanaeth yn unol â thelerau'r Achos Busnes Terfynol y cytunwyd arno.

Mae'r cytundeb yn gynhwysfawr, ac yn cynnwys gwybodaeth am agweddau llywodraethu a gweinyddol y Cyd-bwyllgor. Y cytundeb yw sylfaen fframwaith llywodraethu GwE.

3.3 Egwyddorion

Trwy arwyddo'r Cytundeb, mae'r Cyngorau wedi cytuno y byddant yn cynnal eu perthynas yn unol â'r egwyddorion llywodraethu da a ganlyn:

- Bod yn Agored ac Ymddiriedaeth

Mewn perthynas â'r cytundeb bydd y Cyngorau'n agored ac yn ymddiried yn y naill a'r llall wrth ddelio â'i gilydd, yn rhoi gwybodaeth a dadansoddiadau ar gael i'w gilydd, yn trafod ac yn datblygu syniadau'n agored ac yn cyfrannu'n llawn at bob agwedd o wneud y cydweithio'n llwyddiannus;

- Ymrwymiad a Chymhelliant

Bydd y Cyngorau wedi ymrwymo'n llawn i weithio gyda'i gilydd, yn ceisio ysgogi'r holl weithwyr ac yn mynd i'r afael â heriau'r Gwasanaeth yn llawn bwriad a brwdfrydedd ac yn benderfynol o lwyddo;

- Sgiliau a Chreadigedd

Mae'r Cyngorau'n cydnabod bod pob un yn dod â sgiliau a gwybodaeth defnyddiol y gellir eu cymhwyso'n greadigol er mwyn cyflawni amcanion y Cyngorau, sicrhau parhad y cydweithio, datrys anawsterau a datblygu'r berthynas gydweithio a'r staff personél sy'n gweithio oddi mewn iddo;

- Perthnasau Effeithiol

Bydd rolau a chyfrifoldebau pob un Cyngor yn glir, gan ddatblygu perthnasau ar y lefelau priodol ym mhob sefydliad, gyda mynediad hawdd ac uniongyrchol i gynrychiolwyr ei gilydd;

- Datblygu ac Addasu

Mae'r Cyngorau'n cydnabod eu bod ynghlwm â beth allasai fod yn berthynas hirdymor, sydd angen datblygu ac addasu, a byddant yn ymdrechu'n rhesymol i ddatblygu a chynnal proses effeithiol ar y cyd er mwyn sicrhau bod y berthynas yn datblygu'n briodol ac yn unol â'r egwyddorion a'r amcanion hyn;

- Enw Da

Mae'r Cyngorau'n cytuno, mewn perthynas â'r cytundeb a'r Gwasanaeth yn gyffredinol, y byddant yn rhoi'r sylw pennaf i enw da ei gilydd, ac na fyddant yn gwneud neu'n methu â gwneud unrhyw beth fyddai'n dwyn gwarth ar enw da unrhyw Gyngor arall neu'n denu cyhoeddusrwydd gwael i unrhyw Gyngor arall;

- Rhesymoldeb Gwneud Penderfyniadau

Mae'r Cyngorau'n cytuno y bydd yr holl benderfyniadau a wneir mewn perthynas â'r cytundeb a'r Gwasanaeth yn gyffredinol yn cael eu gwneud gan ymddwyn yn rhesymol ac yn ddidwyll;

- Caniatâd Angenrheidiol

Mae pob Cyngor drwy hyn yn sicrhau i'r Cyngorau eraill eu bod wedi derbyn pob caniatâd angenrheidiol sy'n ddigon i sicrhau y dirprwyir y swyddogaethau a'r cyfrifoldebau y darperir ar eu cyfer yn y Cytundeb hwn; ac

- Ymrwymïadau Aelodau a Swyddogion

Bydd pob Cyngor yn gwneud pob ymdrech resymol i sicrhau bod eu haelodau a'u swyddogion hwy sydd ynghlwm â'r Gwasanaeth yn gweithio er pennaf les y Gwasanaeth bob tro, ac yn ymateb yn brydlon i bob cais perthnasol gan y Cyngorau eraill.

Rhan 4: EFFEITHIOLRWYDD Y FFRAMWAITH LLYWODRAETHU

Mae GwE yn gyfrifol am gynnal, o leiaf yn flynyddol, adolygiad o effeithiolrwydd ei fframwaith llywodraethu gan gynnwys y system rheolaeth fewnol.

Cyngor Gwynedd yw Awdurdod Lletyol y Cyd-bwyllgor. O ganlyniad, felly, mae adolygiadau o effeithiolrwydd y Côt Llywodraethu Lleol, y Cyfansoddiad a chyfundrefn rheolaeth fewnol yr awdurdod hwnnw yn ymgorffori sylfaen llywodraethu'r Cyd-bwyllgor hefyd.

Ym mis Ionawr 2015, cynhaliwyd adolygiad o'r gwasanaeth gan Swyddfa Archwilio Cymru ac Estyn. Diben yr adolygiad oedd cael darlun cynnar o gynnydd o ran cyflawni gwelliant ysgol trwy gyfrwng consortia addysgol rhanbarthol. Cyhoeddwyd adroddiad ar eu canfyddiadau ym mis Mehefin 2015.

(http://www.estyn.llyw.cymru/thematic-reports/gwella-ysgolion-trwy-gonsortia-addysg-rhanbarthol-mehefin-2015?_ga=1.27852924.1969097810.1426539597 / <http://www.audit.wales/cy/cyhoeddi/sicrhau-gwelliannau-yn-y-cymorth-i-ysgolion-trwy-gonsortia-addysg-rhanbarthol—darlun>)

Cyflwynwyd yr adroddiad a'r ymateb i'r canfyddiadau i'r Cyd-bwyllgor ar 15 Gorffennaf 2015.

Amcanion

Mae Achos Busnes Llawn wedi ei ddarparu ar gyfer y Gwasanaeth, dyddiedig Mawrth 2012, gyda'r achos busnes yn dangos tystiolaeth bod amcanion clir wedi eu sefydlu, eu bod yn SMART a bod rhaglen waith briodol yn ei lle.

Mae Cynllun Busnes 3 Blynedd yn ei le ar gyfer y gwasanaeth sydd wedi'i gymeradwyo gan y Cyd-bwyllgor a Llywodraeth Cymru. Mae'r Cynllun Busnes yn sicrhau bod rhaglenni gwaith priodol yn eu lle a bod adroddiadau monitro yn cael eu cyflwyno i'r Cyd-bwyllgor yn eu cyfarfodydd.

Strwythur, Rolau a Chyfrifoldebau

Mae Cyd-bwyllgor wedi ei sefydlu, gydag aelodaeth briodol.

Gwelwyd bod strwythur trefniadaethol clir ar gyfer y Gwasanaeth, ond yn dilyn derbyn y model cenedlaethol newydd bydd newidiadau i'r strwythur yn y dyfodol oherwydd bod newidiadau mewn disgwyliadau ar ran y Gwasanaeth.

Mae cylch gorchwyl y Cyd-bwyllgor yn nodi rhai o'i gyfrifoldebau, ynghyd â rhestr o aelodau'r Cyd-bwyllgor a'u hawliau pleidleisio. Mae rôl yr Awdurdodau wedi'i nodi yn y Cytundeb.

O ganlyniad i fabwysiadu'r Model Cenedlaethol ar gyfer Gweithio'n Rhanbarthol, bu strwythur llywodraethu GwE yn destun adolygiad. Mae hyn wedi golygu creu Bwrdd Cyngori a Bwrdd Rheoli ac adolygu strwythur y Cyd-bwyllgor. Mae elfennau o'r strwythur eisoes ar waith, a bydd yn cael ei fabwysiadu yn llawn pan gaiff ei gymeradwyo gan Weithredwyr pob Partner, a bydd yn arwain at Gytundeb Rhyngawdurdod diwygiedig.

Arweinyddiaeth

Mae'r Cyd-bwyllgor wedi cyfarfod ar y dyddiadau canlynol:

- 15/07/15
- 23/09/15
- 12/11/15
- 27/01/16
- 24/02/16

//

Rheolaeth Risg

Mae cofrestr risg GwE yn cael ei diweddarau yn gyson. Mae perthnasedd y gofrestr risg yn cael ei gadw dan adolygiad.

Yn unol â'r cytundeb, bydd Rheolwr Gyfarwyddwr y Gwasanaeth yn adrodd yn flynyddol i'r Cydbwyllgor ac i bob Cyngor yn unigol ar berfformiad y Gwasanaeth wrth gyflawni Swyddogaethau a Nodau Allweddol y Gwasanaeth.

Cyflwynwyd Adroddiad Blynyddol 2014/15 i'r Cydbwyllgor yn eu cyfarfod ar 12/11/15

Anghenion Defnyddiwr a Chwynion

Mae'r Gwasanaeth yn dilyn trefn gwyno Cyngor Gwynedd. Yn ystod 2015/16 ni dderbyniwyd unrhyw gwynion.

Yn ogystal, mae'n bosibl i'r ysgolion roi adborth drwy'r Grŵp Defnyddwyr sydd wedi ei sefydlu i roi cefnogaeth i'r Cydbwyllgor yn ogystal â'u herio. Mae cynrychiolwyr priodol o ysgolion uwchradd a chynradd y 6 Awdurdod yn aelodau o'r Grŵp Defnyddwyr:

Mae'r Grŵp Defnyddwyr yn gweithredu'n effeithiol oherwydd:

- Mae ganddo'r hawl i adrodd wrth a gwneud argymhellion i'r Cydbwyllgor ynglŷn ag unrhyw fater sydd oddi mewn i sgôp swyddogaethau'r Gwasanaeth.
- Mae'r grŵp wedi cyfarfod ar y dyddiadau a ganlyn:
 - 05/05/15
 - 09/07/15
 - 29/10/15
 - 01/12/15
 - 01/03/16
- Mae'r grŵp yn cynnwys:
 - 6 cynrychiolydd Uwchradd, un o bob Awdurdod
 - 6 cynrychiolydd Cynradd, un o bob Awdurdod
 - 1 cynrychiolydd Ysgolion Arbennig
 - Llywodraethwyr Ysgol - 1 cynrychiolydd fesul Cyngor.

Polisiâu Corfforaethol

Ar ddyddiad y fantolen, roedd Adnoddau Dynol, GwE a'r Undebau yn dal i adolygu'r polisiâu corfforaethol.

Rydym wedi cael ein cyngori ar oblygiadau canlyniad **yr adolygiad o effeithiolrwydd y fframwaith llywodraethu** gan GwE, a bod y trefniadau **yn parhau i gael eu hystyried yn addas at ei ddiben yn unol â'r fframwaith llywodraethu.**

Fel ymateb i'r Model Cenedlaethol, mae newidiadau wedi eu weithredu ac maent yn y broses o'u ffurfioli oddi fewn yr Cytundeb Rhwng Awdurdodau diwygiedig.

Rhan 5: MATERION LLYWODRAETHU ARWYDDOCAOL

Mae'r prosesau a ddisgrifir mewn rhannau blaenorol o'r datganiad hwn yn disgrifio'r dulliau a ddefnyddiwyd gan GwE i adnabod unrhyw faterion llywodraethu arwyddocaol sydd angen sylw.

Nid yw GwE o'r farn bod unrhyw faterion o'r fath wedi codi yn ystod asesiad o'i drefniadau llywodraethu sydd yn gwarantu sylw yn y Datganiad Llywodraethu Blynyddol yma.

Yn dilyn adolygiad o'r gwasanaeth gan Swyddfa Archwilio Cymru ac Estyn ym mis Ionawr 2015, cyflwynwyd yr adroddiad a'r ymateb i'r canfyddiadau i'r Cydbwyllgor ar 15 Gorffennaf 2015.

<http://www.gwegogledd.cymru/Content/Uploaded/Downloads/9a933d38-d0d4-4aa3-be68-c826654f984d.pdf>

Adroddwyd ar y cynnydd yn erbyn yr argymhellion i'r Cydbwyllgor ar 12 Tachwedd 2015.

<http://www.gwegogledd.cymru/Content/Uploaded/Downloads/ed4e01d6-0831-472b-9dec-2d22479a9a9a.pdf>

Rhan 6: BARN

Yn y flwyddyn sydd i ddod, bydd y gwaith ar y newidiadau i strwythur llywodraethu GwE fel ymateb i'r Model Cenedlaethol yn cael ei gwblhau.

_____	_____
_____	_____

Swyddog Arweiniol GwE

Dyddiad : _____

HUW FOSTER EVANS

RHEOLWR GYFARWYDDWR GwE

Cadeirydd GwE

Dyddiad: _____

CYNGHORYDD ERYL WILLIAMS

CYNGOR SIR DDINBYCH

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR

6 GORFFENNAF 2016

Adroddiad gan: Cyfarwyddwr Arweiniol GwE / Cadeirydd y Bwrdd Rheoli a'r Rheolwr
Cyfarwyddwr

Pwnc: Cofrestr Risg GwE

1.0 Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Cyflwyno Cofrestr Risg ddiweddaraf GwE i'r Cyd-bwyllgor.

2.0 Cefndir

2.1 Pwrpas y gofrestr risg yw ffurfioli'r broses o adnabod risgiau a chymryd camau gweithredu dilynol i'w lliniaru.

2.2 Trwy reoli risgiau'r rhanbarth yn effeithiol bydd GwE yn gallu cefnogi amcanion y rhanbarth, gwneud defnydd effeithiol o adnoddau a chyflawni'r deilliannau yn ôl y bwriad.

3.0 Ystyriaethau

3.1 Cafodd Cofrestr Risg GwE ei hailddatblygu mewn partneriaeth â Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru, ac yn ystod ei datblygiad fe'i trafodwyd gan y Cyd-bwyllgor.

3.2 Dilynwyd y matrices risg canlynol wrth bennu statws y risg weddilliol.

Matrics Risg					
Tebygolrwydd	Bron yn sicr	Isel (4)	Canolig (8)	Uchel (12)	Uchel (16)
	Tebygol	Isel (3)	Canolig (6)	Canolig (9)	Uchel (12)
	Posib	Isel (2)	Isel (4)	Canolig (6)	Canolig (8)
	Annhebygol	Isel (1)	Isel (2)	Isel (3)	Isel (4)
		Isel	Canolig	Uchel	Hynod uchel
Effaith					

3.3 Ar hyn o bryd mae 33 risg wedi eu hadnabod, 5 ohonynt wedi eu barnu'n risg ganolig / uchel, gydag un risg yn risg uchel.

3.4 Wrth i ni ddatblygu model newydd o gynllunio busnes, bydd rheoli risg yn rhan annatod ar bob lefel.

4.0 Argymhellion

4.1 Gofynnir i'r Cyd-bwyllgor adolygu cynnwys y gofrestr.

4.2 Gofynnir i'r Cydbwyllgor benderfynu a oes unrhyw risgiau yr hoffent eu dwyn i sylw eu Cabinet ayyb.

5.0 Goblygiadau ariannol

5.1 Mae rheoli risg a rheolaeth ariannol effeithiol yn helpu i fonitro costau ac yn galluogi gwerth am arian.

6.0 Effaith o ran cydraddoldeb

6.1 Nid oes unrhyw effaith newydd o ran cydraddoldeb yn codi o'r adroddiad hwn.

7.0 Goblygiadau o ran Personél

7.1 Nid oes unrhyw oblygiadau newydd o ran personél yn codi o'r adroddiad hwn.

8.0 Ymgynghori a wnaed

8.1 Datblygwyd templed y gofrestr mewn partneriaeth â Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru.

8.2 Mae'r Bwrdd Ymgynghorol a'r Bwrdd Rheoli wedi trafod cynnwys y gofrestr ac wedi diwygio'r risgiau fel bo'n briodol.

9.0 Atodiadau

9.1 Cofrestr Risg GwE

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Rwy'n croesawu cyflwyno'r adroddiad yma i'r Cyd Bwyllgor fel cam cadarnhaol yn llywodraethu GwE. Er fod yr asesiad wedi ei baratoi drwy law y Byrddau Ymgynghorol a Rheoli mae'n bwysig wrth ddatblygu'r drefn fod sylw priodol yn cael ei roi i gynnwys mewnbwn ehangach megis gan y Swyddogion Statudol.

Y Swyddog Cyllid Statudol:

Credaf fod cofrestr risg GwE ar ffurf safonol ac yn cynnwys gwybodaeth addas. Disgwyliaf, wrth gwrs, bydd cynnwys y gofrestr risg yn cael ei gadw'n "fyw", a bydd fersiwn wedi'i adolygu gerbron Bwrdd Rheoli GwE neu Bwrdd Ymgynghorol GwE yn rheolaidd, a gerbron y Cydbwyllgor yn flynyddol.

Nodaf fod y Gofrestr Risg yn tynnu sylw at 3 mater ariannol. Mae risg 1 yn ymwneud â'r targed arbedion yng nghyllideb 2016/17, fel y'i cymeradwywyd gan y Cydbwyllgor ar 24 Chwefror 2016, a byddwn yn costio'r cynlluniau arbedion pan fydd rheiny ar gael. Byddwn hefyd yn darparu cefnogaeth i Reolwr-Gyfarwyddwr GwE, fel bo angen, ynghylch Risgiau 2 a 3 sy'n ymwneud â chyllid grant Llywodraeth Cymru.

	RHIF RISG	RHANBARTHOL neu LEOL	CRYNODEB	BLAENORIAETH GwE	RISG A NODWYD	TEBYGOLRWYDD RISG	EFFAITH RISG	GWEITHGAREDDAU PRESENNOL / LLINIARU	RISG WEDDILLIOL / RISG GYFFREDINOL	PERCHENNOG RISG	CAMAU GWEITHREDU YN Y DYFODOL
Canllaw	Rhestrir mewn trefn rifol syml 1, 2, 3... ayyb. Bydd hyn yn hwyluso monitro ac yn caniatáu adnabod y risgiau sy'n dychwelyd yn rhwyddach	Defnyddir 'Rh' (Rhanbarthol) neu 'U' (Leol) i nodi daearyddiaeth a lefel pwysigrwydd y risgiau a nodwyd	Rhoddir crynodeb o'r mater drwy ddewis o gwmplen o 'is-gategorïau' e.e. Rheoli Ansawdd, Llywodraethu, Rhesymoliad, Rheolaethau Ariannol	Y cysylltiad gyda phum blaenoriaeth GwE ble'n berthnasol - http://www.gwegogledydd.cymru/cy/amda-nom-ni/dogfennau-allweddol	Dyma ble'r amlinellir yn gryno ddisgrifiad o'r risg ar gyfer cyd-weithwyr. Dylid nodi'r risg a chanlyniadau'r risg.	Nodir sgôr risg 'U' (Uchel), 'C' (Canolig) neu 'I' (Isel) yma yn ôl y tebygolrwydd y bydd y risg yn digwydd.	Nodir sgôr risg 'U' (Uchel), 'C' (Canolig) neu 'I' (Isel) yma yn ôl effaith y risg pe bai'n digwydd.	Rhoddir gwybodaeth gryno yma ar y gweithgareddau sy'n digwydd ar hyn o bryd o fewn y rhanbarth/sir/corff partner/ysgol(ion) er mwyn mynd i'r afael ymlaen llaw â'r risg presennol a nodir	Yn syml, rhoddir sgôr risg 'U' (Uchel), 'C' (Canolig) neu 'I' (Isel) yma ar gyfer y risg gyffredinol ar sail yr holl wybodaeth a rannwyd eisoes	Gall fod yn unigolyn, sefydliad partner, ysgol, ayyb.	Rhoddir gwybodaeth gryno yma ar y gweithgareddau arfaethedig sydd eu hangen ar y rhanbarth/sir/corff partner/ysgol(ion) er mwyn mynd i'r afael â'r risg a gostwng y risg
	1 Rh		Cyllidol	I GYD	Mae toriadau i gyllideb graidd GwE yn effeithio ar gynllunio strategol tymor hir	C	U	Gwneir rhagdybiaethau ynglŷn â'r sefyllfa gyllidol yn y dyfodol. Penodir nifer ar secondiad i sicrhau hyblygrwydd o fewn y gwasanaeth i ymateb yn gyflym i unrhyw newidiadau.	C	RhG / RhB&Ch	
	2 Rh		Cyllidol	I GYD	Mae ansicrwydd ynglŷn â chyllid grant gan LIC yn rhwystr i gynllunio strategol tymor hir	C	U	Gwneir rhagdybiaethau ynglŷn â'r sefyllfa gyllidol yn y dyfodol. Penodir nifer ar secondiad i sicrhau hyblygrwydd o fewn y gwasanaeth i ymateb yn gyflym i unrhyw newidiadau.	C	RhG / RhB&Ch	
	3 Rh		Cyllidol	I GYD	Mae cyllid grant yn cael ei ddosbarthu'n anghydradd rhwng y consortia gan arwain at anawsterau wrth gynharu perfformiad	C	U	Cynhelir trafodaethau ar lefel RhG y Consortia a chyflwynwyd fformiwlâ i'w hystyried i LIC	C	RhG	Parhau i weithio gyda chonsortia eraill a LIC er mwyn cytuno ar fformiwlâ fwy teg ar gyfer dosbarthiad y grant.
	4 Rh		Safonau	B1	Mae'r un ysgolion yn cymryd rhan yn yr holl fentrau cyd-arweiniol (GwE a LIC) - gallai hyn arwain at gwymp yn safonau'r ysgolion sy'n cymryd rhan	U	C	Mae GwE, mewn partneriaeth â'r ALI, yn rhagweithiol wrth ddewis ysgolion Gweithio gyda LIC. Cadw ffocws ar anghenion y rhanbarth a gwneud ymdrech i rannu arferion/ modelau ar draws y consortia	I	CC	Parhau i fonitro'r sefyllfa mewn partneriaeth â'r ALI a bod yn rhagweithiol wrth adnabod unrhyw effaith tebygol er mwyn unioni.
	5 Rh		Safonau	I GYD	Mae'r dasg a roddir i gonsortia yn newid yn barhaus, ac felly'n creu ansicrwydd ac yn lleihau'r tebygolrwydd o lwyddo	C	U	Ffocws ar gyflawni Rhaglen Her a Chefnogaeth GwE. Sicrhau hyblygrwydd mewn ymateb i anghenion newidiol.	C	RhG	Parhau i weithio gyda LIC a chadw ffocws ar anghenion y rhanbarth.
	6 Rh		Llywodraethu	B5	Mae'r ffocws ar brosesau a strwythurau yn tynnu sylw oddi ar y pwrpas craidd	C / I	U	Mae cynllun busnes strategol 3 blynedd bellach yn ei le. Mae Arweinydd Strategaeth Hunan-wella wedi'i benodi o Fedi 2016.	I	RhG/CC	Parhau i fonitro'r effaith ar gynnydd ysgolion a chymryd camau gweithredu cyflym lle bo angen.
	7 Rh		Llywodraethu	I GYD	Rhy adweithiol yn hytrach na rhagweithiol - blaenoriaethau newidiol	U	C	Mae cynllun busnes strategol 3 blynedd bellach yn ei le. Mae Arweinydd Strategaeth Hunan-wella wedi'i benodi o Fedi 2016.	C	RhG	
	8 Rh		Safonau	B1 / B2 / B3	Systemau gwybodaeth / data rhanbarthol yn gyfyngedig sy'n golygu nad yw GwE yn gallu canfod anghenion ysgolion ar draws y rhanbarth yn effeithiol	U	U	Bwrdd Rheoli GwE yn cytuno ar yr angen i gynyddu capasiti. Hysbysebwyd swydd secondiad 12 mis a phenodwyd ymgeisydd i'r swydd (i ddechrau yn Ebrill 2016).	C	Bwrdd Rheoli	Mae angen i Fwrdd Rheoli GwE gynnal trafodaethau pellach ynglŷn â'r Gwasanaeth Data Rhanbarthol.
	9 Rh		Llywodraethu	B5	Nid yw comisiynu'r ALI / rhwydweithiau rhanbarthol wedi'i ymgorffori'n llawn yn y strwythur llywodraethu rhanbarthol	C	U	Awdurdod yn cael ei ddatblygu i fabwysiadu'r Model Cenedlaethol ar gyfer Gwella Ysgolion ac i sicrhau eglurder ar atebolrwydd rhwydweithiau'r rhanbarth/ bod strwythurau'r ALI yn eu lle	C	Cydbwyllgor / Bwrdd Rheoli	Cytuno ar fersiwn 2 y Cytundeb Rhyng-Awdurdod a'i gwblhau.
	10 Rh		Busnes	I GYD	Cyfathrebu gydag ysgolion - gall fod yn anodd cydbwysu'r dulliau a ddefnyddir i sicrhau bod negeseuon a gwybodaeth yn cyrraedd y gynulleidfa darged. Mae risg nad yw'r wybodaeth yn cyrraedd y gynulleidfa ofynnol.	U	C	Cyswllt e-bost wedi'i resymoli i fwletin wythnosol sy'n cael ei anfon i'r holl ysgolion (ac i eraill sydd ar restr bostio GwE) ac yn cael ei gysylltu i wefan GwE. Defnyddir y cyfryngau cymdeithasol fel dull effeithiol o gyfathrebu - nifer da o ddilynwyr trydar (1280 ar hyn o bryd)	C	RhB&Ch	Parhau i hyrwyddo rhestr bostio'r bwletin. Ail-ddylunio'r wefan i sicrhau mynediad rhwydd. Parhau i ddatblygu'r defnydd o gyfryngau cymdeithasol.
	11 Rh		Safonau	B1.1 / B1.2	Anawsterau recriwtio gweithlu addysgu cymwys o ansawdd uchel o fewn ysgolion yn y rhanbarth, sy'n cael effaith ar safonau ym mhob pwnc megis Saesneg a mathemateg	U	U	Nifer o raglenni datblygu yn cael eu cynnig i uwchsgilio'r gweithlu presennol	C/U	RhG / CC	Penodi Ymgynghorwyr Her pwnc-benodol.
	12 Rh		Safonau	B3	Nid yw'r holl ysgolion yn rhannu'r weledigaeth o gyfundrefn sy'n hunan-wella	C	U	Mewnosit Rhaglen Her a Chefnogi GwE yn llawn. Amlygu a rhannu arfer dda. Datblygu ac ehangu'r model gweithio i fod yn addas i'w ddiben. Penodi arweinydd strategaeth hunan-wella i yrru'r gyfundrefn yn ei blaen.	C	RhG	Arweinydd strategaeth ar gyfer y gyfundrefn hunan-wella wedi'i benodi ar sail secondiad. Secondiad i ddechrau yn llawn amser o Fedi 2016.
	13 Rh		Safonau	B1 / B2 / B3	Recriwtio Ymgynghorwyr Her o safon i weithio yn y sector uwchradd	U	U	Adolygu'r polisi recriwtio. Cynnig cyfleoedd am secondiad i benaethiaid profiadol. Comisiynu penaethiaid profiadol sydd wedi ymddeol. Cynnal Rhaglen Datblygu Ymgynghorwyr Her i uwchsgilio Ymgynghorwyr Her.	C/U	CC	Adolygu'r sefyllfa yn dilyn yr ymgyrch recriwtio ddiweddaraf. Parhau i ddatblygu a gweithredu'r Rhaglen Datblygu Ymgynghorwyr Her i uwchsgilio Ymgynghorwyr Her.
	14 Rh		Safonau	B1	Newidiadau Cwricwlwm a chymwysterau yn creu ansicrwydd mewn ysgolion	C	U	Gweithio gyda LIC, CBAC i gyfathrebu ac egluro newidiadau. Rhaglenni cefnogaeth yn eu lle. Cefnogi'r fenter Ysgolion Arloesi yn llawn.	C	CC	Arweinydd wedi'i benodi ar gyfer y fenter Ysgolion Arloesi.
	15 Rh		Safonau	I GYD	Anawsterau recriwtio penaethiaid ar draws y rhanbarth	U	U	Darparu'r CPCP; Rhaglenni Datblygu Arweinyddiaeth i gynnwys rhaglenni ar gyfer darpar arweinwyr a phenaethiaid.	C	RhG / CC	Datblygu'r strategaeth ymhellach i ganiatáu ymateb rhagweithiol i broblemau recriwtio penaethiaid ar draws y rhanbarth.
	16 Rh		Safonau	I GYD	Ni all y gwasanaeth ddiwallu lefel y disgwyliadau ar draws chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru a Llywodraeth Cymru	U	U	Cytundeb Cefn Gwasanaeth mewn GwE a'r ALI wedi'i adolygu (06/11/15). Cynllun busnes strategol 3 blynedd bellach yn ei le ac yn cynnwys atodiad lleol ar gyfer pob ALI. Cytundeb Partneriaeth rhwng ALI ac Ysgolion wedi'i gyflwyno i sylw'r Cyd-Bwyllgor (24/02/16).	C	Bwrdd Rheoli / RhG	Cytuno ar fersiwn 2 y Cytundeb Rhyng-Awdurdod a'i gwblhau.
	17 Rh		Safonau	I GYD	Capasiti yn annigonol o fewn y gwasanaeth i gyflawni mentrau amrywiol LIC	C	U	Recriwtio secondiadau llawn/rhan amser i'r gwasanaeth er mwyn cyflawni'r rhaglenni amrywiol. Comisiynu unigolion sydd â phrofiad perthnasol i ddarparu capasiti ychwanegol yn ôl yr angen.	I	RhG	
	18 Rh		Safonau	I GYD	Toriadau i gyllideb ysgolion yn effeithio gallu ysgolion i barhau i godi safonau	U	U	Mae'r Rhwydwaith Cyllid ac Adnoddau yn gweithio gydag ysgolion i leihau'r effaith. Mae'r posibilrwydd o uwchsgilio Rheolwyr Busnes Ysgolion ar draws y rhanbarth yn cael ei archwilio.	C/U	Rhwydwaith Cyllid ac Adnoddau	Mae angen trafodaethau pellach ynglŷn â'r Rhaglen Datblygu Rheolwyr Busnes Ysgolion.

19	Rh	Llywodraethu	B5	Diffyg datblygu Craffu	C	C	Cynigwyd a chytunwyd ar fodel o gydlynu trefniadau craffu ffurfiol ar gyfer y rhanbarth gan y Cyd-Bwyllgor (Tachwedd 2015). Mae'r model bellach yn cael ei weithredu.	I	Cydbwyllgor / Bwrdd Rheoli	Parhau i weithio gyda phwyllgorau Craffu i ddatblygu arferion gorau, sicrhau bod ymrwymiad/ adrodd yn ôl a thrafodaethau yn effeithiol ac o ansawdd, ac osgoi dyblygiad.
20	Rh	Cyllidol / Safonau	B1 / B2	Nid yw defnydd y Grant Gwella Addysg wedi'i ymgorffori yn llawn yn y dull rhanbarthol - arafu a lleihau effaith cyflwyno'r Cynllun Busnes Strategol	U	U		U	Bwrdd Rheoli	Bwrdd Rheoli i adolygu rolau'r Rhwydweithiau Rhanbarthol mewn perthynas â'r GGA yn ystod tymor yr haf.
21	Rh	Llywodraethu / Safonau	B5	Ansicrwydd ynglŷn â chyfeiriad elfennau o fewn y Model Cenedlaethol yn y dyfodol	C	C		C	Bwrdd Rheoli	Bwrdd Rheoli i adolygu rolau'r Rhwydweithiau Rhanbarthol mewn perthynas â swyddogaethau'r Model Cenedlaethol yn ystod tymor yr haf.
22	Rh	Llywodraethu	B5	Gall newidiadau i arweinyddiaeth yr awdurdodau effeithio'r gefnogaeth wleidyddol neu gorfforaethol	C	C	Mae dealltwriaeth glir o gyfrifoldebau'r holl awdurdodau a GwE dros gyfeiriad strategol y rhanbarth.	C	CA / RhG	Parhau gyda'r gweithgareddau presennol.
23	Rh	Safonau	B4	Gall secondiadau Ymgynghorwyr Her arwain at drosiant uchel o YH ac effeithio felly ar ymrwymiad	U	C	Bwriadu ymestyn secondiadau i gyfnod o 2 flynedd (yn ddibynnol ar gyllid) er mwyn sicrhau cydbwysedd digonol rhwng profiad ac adnabyddiaeth o ysgolion.	I	RhG	
24	Rh	Safonau	B1	Y risg nad yw'r Grant Amddifadedd Disgyblion yn cael ei ddefnyddio'n effeithiol	C	C	Herio a monitro ysgolion ar eu defnydd o'r GAD a'i effaith ar berfformiad disgyblion PYD.	C	UYHaCh (SM)	Adnabod a rhannu arferion da er mwyn gwella perfformiad disgyblion PYD.
25	Rh	Safonau	B1 / B4	Gall anghysondeb ym marnau Ymgynghorwyr Her olygu nad yw ysgolion yn derbyn ymyrraeth lle bo angen ar draws y rhanbarth	I	U	Gweithreduau rheoli perfformio, rheoli ansawdd ac atebolrwydd grymus yn eu lle ac yn cael eu gweithredu'n gyson. Cyflawnir dadansoddiad sgiliau ac mae rhaglen hyfforddi/ datblygu yn ei lle. Rhannu arfer dda mewn modd mwy effeithiol ar draws yr hybiau. Defnyddio penaethiaid uwchradd profiadol i dargedu gwelliant yng Nghyfnod Allweddol 4.	I	CC / UYHaCh	
26	Rh	Llywodraethu / Safonau	B5	Diffyg datblygu rôl strategol y Rhwydweithiau Rhanbarthol a'u hatebolrwydd i'r Cyd-bwyllgor	C	U	Adolygiad o strwythur y Rhwydwaith Rhanbarthol yn rhan o Raglen Waith y Bwrdd Rheoli ar gyfer Tymor yr Haf 2016.	C	Bwrdd Rheoli	
27	Rh	I GYD	I GYD	Gall newidiadau gwleidyddol arwain at newid yn y polisi cenedlaethol gan effeithio ar gyfeiriad strategol yn y dyfodol	C	C	Cadw dulliau o gyfathrebu cyson rhwng y rhanbarth a Llywodraeth Cymru yn agored.	C	Cydbwyllgor	
28	Rh	I GYD	I GYD	Nid yw'r cyfeiriad strategol yn adlewyrchu barnau Plant a Phobl Ifanc yn y rhanbarth	C	I	Mae angen datblygu strategaeth i gasglu barnau Plant a Phobl Ifanc ar gamau gweithredu GwE.	I	RhG	
29	Rh	Safonau	B1 / B4	Diffyg cefnogaeth arbenigol i Ysgolion Arbennig	C	C	Ymgynghorydd Her gyda flocws arbenigol ar Ysgolion Arbennig wedi'i benodi ac yn cychwyn yn y swydd yn Ebrill 2016.	I	RhG	
30	Rh	Safonau	B1 / B4	Diffyg cefnogaeth arbenigol i UCD ar draws y rhanbarth, ac felly nid oes gan GwE drosolwg o safonau yn y sector pwysig hwn	C	U	Ni lwyddwyd i recriwtio Ymgynghorydd Her i arbenigo mewn UCD. Cytunwyd i ychwanegu at gapasiti presennol Ymgynghorwyr Her a darparu hyfforddiant a chefnogaeth iddynt gefnogi UCD. Penodwyd ar gyfer y capasiti ychwanegol a fydd yn ei le o Fedi 2016.	C / U	RhG	Cynigir hyfforddiant i'r holl Ymgynghorwyr Her yn ystod tymor yr haf 2016.
31	Rh	Llywodraethu / Safonau	B2	Nid oes gan lywodraethwyr y wybodaeth a'r sgiliau angenrheidiol i weithredu fel ffrindiau beirniadol	C	C / U		C / U	Bwrdd Rheoli	Bydd Cefnogaeth a Hyfforddiant i Lywodraethwyr yn rhan o adolygiad o strwythur y Rhwydweithiau Rhanbarthol (Raglen Waith y Bwrdd Rheoli ar gyfer Tymor yr Haf 2016).
32	Rh	Safonau	B1 / B4	Diffyg capasiti i ddarparu'r lefel o her a chefnogaeth sydd ei hangen ar ysgolion categori melyngoch/coch	C	C / U	Trafodaethau yn parhau yn rhanbarthol a chenedlaethol ynglŷn â thargedu'r cyllid craidd a chyllid grant.	C	RhG	
33	R	I GYD	I GYD	Canlyniad is na digonol yn arolygiad y consortiwm yn arwain at niwed i enw da ac yn rhwystro datblygiad system sy'n hunan-wella yn y rhanbarth.	C	U	Cynllun busnes strategol 3 blynedd ar waith. Camau gweithredu wedi eu cymryd ar yr argymhellion a wnaed yn ystod adolygiad Estyn (Ionawr 2015).	I / C	Cyd-bwyllgor/ Bwrdd Rheoli/ UDA	Cyfathrebu canlyniadau'r hunan arfarniad yn glir. Mae angen cyfathrebu clir yn dilyn adroddiad Estyn.

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR

6 GORFFENNAF 2016

Adroddiad gan: Rheolwr Busnes a Chyllid

Pwnc: Calendr Cyfarfodydd

1.0 Pwrpas yr Adroddiad

1.1 Gwneud cais i'r Cyd-bwyllgor gytuno ar y rhaglen cyfarfodydd am y flwyddyn i ddod.

2.0 Cefndir

2.1 Bydd y Cyd-bwyllgor yn cyfarfod yn ôl yr angen i ddiwallu anghenion y Gwasanaeth yn unol ag amserlen y Gwasanaeth ar yr amod bod isafswm o dri chyfarfod mewn blwyddyn, gydag un ohonynt yn cael ei nodi fel y cyfarfod cyffredinol blynyddol. Cytunir ar leoliad y cyfarfodydd gan y Cyd-bwyllgor.

2.2 Yn Atodiad 1 cynigir amserlen cyfarfodydd (drafft) i'w mabwysiadu

3.0 Ystyriaethau

3.1 Cynigir dyddiadau ar gyfer cyfarfodydd 2016/17 fel Atodiad A

3.2 Pe byddai angen gwneud newidiadau i'r calendr, cynigir bod y Cadeirydd yn cael ei awdurdodi i wneud newidiadau yn dilyn ymgynghori priodol.

3.3 Cynigir y bydd y cyfarfodydd yn cael eu cynnal yn swyddfeydd GwE, Bryn Eirias, Bae Colwyn.

4.0 Argymhellion

4.1 Gofynnir i'r Cyd-bwyllgor:

4.1.1 Cymeradwyo'r cyfarfodydd fel y'u cynigir yn Atodiad A.

4.1.2 Rhoi awdurdod i'r Cadeirydd wneud newidiadau i'r calendr os oes angen.

5.0 Goblygiadau Ariannol

5.1 Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol yn codi o'r adroddiad hwn.

6.0 Effaith o ran cydraddoldeb

6.1 Nid oes unrhyw effeithiau newydd o ran cydraddoldeb yn codi o'r adroddiad hwn.

7.0 Goblygiadau Personél

7.1 Nid oes unrhyw oblygiadau personél newydd yn codi o'r adroddiad hwn.

8.0 Ymgynghoriad yr ymgwymerwyd â fo

8.1 Ymgynghorwyd â chwe Awdurdod Lleol Gogledd Cymru er mwyn osgoi cyd-daro â chyfarfodydd Cyngor.

9.0 Atodiadau

Atodiad 1 Dyddiadau arfaethedig i'w cytuno a'u mabwysiadu:

CYFARFOD	DYDDIAD	AMSER	LLEOLIAD
Cydbwyllgor GwE	22/09/2016	9.00am	Swyddfeydd GwE, Bryn Eirias, Bae Colwyn
Cydbwyllgor GwE	25/11/2016	9.00am	Swyddfeydd GwE, Bryn Eirias, Bae Colwyn
Cydbwyllgor GwE	08/03/2017	9.00am	Swyddfeydd GwE, Bryn Eirias, Bae Colwyn

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb

Y Swyddog Cyllid Statudol:

Mae dyddiadau arfaethedig cyfarfodydd Cydbwyllgor GwE, fel y'u cynigir yma, yn addas i bwrpas. Yn benodol, bydd 22 Medi 2016 yn amserol ar gyfer derbyn a chymeradwyo adroddiad yr archwiliwr annibynnol ar gyfrifon 2015/16, sy'n statudol orfodol cyn 30 Medi. Bydd angen cyfarfod Cydbwyllgor arall yn fuan ym mis Gorffennaf 2017, ar gyfer derbyn cyfrifon cyn-archwiliad 2016/17.